DISSERTATIO CHEMICA INAUGURALIS

MEDICAMENTORUM ANTIMONIALIUM CONSPECTUM

SISTENS,

QUAM

SUB PRAESIDIO

VIRI AMPLISSIMI ET EXPERIENTISSIMI

CHRISTIANI AMADEI KRATZENSTEIN,

MEDICINÆ ET PHYSICÆ EXPERIMENTALIS PROFESSORIS PUBLICI ORDINARII, SOCIETATUM REGIÆ HAVNIENSIS ET IMPERIALIS PETROPOLITANÆ MEMBRI,

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

JOHANNES MÜLLER

CIMBRIA-DANUS.

D. II. JULII MDCCLXXXVII.

HAVNIÆ.

TYPIS FRID. WILH. THIELE

Facultas medica Havnienſis hoc Specimen inaugurale, quod arguit ſcientias medicas laudabiles Candidati, luce publica dignum cenſet; ſed dat auctori ſoli defenſionem ejusdem a ſententia criticorum.

C. F. Rottböl,

Facultatis h. t. Decanus.

MEDICAMENTORUM ANTIMONIALIUM CONSPECTUS.

PROOEMIUM.

Pro materia diſſertationis inauguralis ſumpſi mihi medicamenta ♁ialia ſ. ſtibiata, ſub conſpectu chemico-medico ita ponenda & conſideranda, ut claſſificentur ſecundum partes conſtitutivas, prout nempe vel utrumque principium, regulus atque ſulphur, in ſolita porportione, vel regulus ſolus adeſt, vel iſte ſulphurve prævalet, vel neutrum revera datur, utque jugiter efficaciæ eorundem in corpore humano habeatur ratio. Hôc labore id in votis habui, ut mihimet ipſi eo magis cognitam atque perſpectam redderem præcipuam illam Materiæ medicæ hodiernæ partem, junioribus artis cultoribus ſimul aliquam exinde naſcituram utilitatem ſperans. Apparebit enim, immenſam illam ♁ialium farraginem, quoad eſſentia-

lia & virtutes medicas, ad pauciſſima præparata poſſe redigi; innumeros illos Regulos, Calces, Infuſiones, Tincturas &c. nihil fere eſſe, niſi variationes arbitrarias; multa denique, quæ noſtro ævo pro inventis plane novis venditantur, cramben eſſe bis coctam. Optarem quidem, ut & ſpatium & tempus mihi eſſet, hiſtoriam ♁ii ab antiquiſſimis inde temporibus enucleate exponendi. At ſane hæc ſola limites diſſertationis inauguralis excederet, nec in lectores ulla alia inde redundarent emolumenta, quam ut viderent, Dioſcoridis æque ac Plinii & Galeni temporibus hocce medicamen in uſu fuiſſe, multasque, interdum ridiculas, tam de partibus ejusdem conſtitutivis, quam de modo præparandi, apud antiquos, ut & recentiorum nonnullos exſtitiſſe opiniones. Paucis rem exemplis illuſtrare liceat. Aliqui, idque Plinii ſeculo, duo ejus genera ſtatuerunt, marem nempe & foeminam. Alii ♁ium pinſita farina circumlutum torruerunt, & deinde mulieris lacte exſtinctum in uſum aſſervarunt. Alii iterum huic mineræ omnium fere metallorum, ut auri, argenti, mercurii, æris, principia viresque medicatas ineſſe putarunt. Alii de terra quadem mercuriali tanquam principio ♁ii conſtitutivo ſomniarunt. Sed incerta, dubia, fabuloſa mittam, quæque ex ſaniore chemia de ♁ii principiis & virtutibus noſtro magis enubilato ævo innotuerint breviter proponam, quo magis dein eluceſcat, quænam falſa, quænam vera ſint, cum de multivariis hujus medicamenti præparationibus agendum erit. Compendium autem labo-

ris

ris haud exiguum mihi pariet, & clariorem, ut ſpe-ro, lucem ipſi conſpectui adfundet prævia conſideratio nonnullorum theorematum, tam analyticis quam ſyntheticis experimentis & obſervationibus medico-practicis ſuperſtructorum, quæ igitur præmittere fas ſit.

THEOREMATA CHEMICO-MEDICA.

a. *Analytica.*

I.

Antimonium in ſtatu ſuo naturali, quod *crudum* vocant, conſideratum, conſtat ex metallo quodam ſingulari, *Regulo antimonii dicto*, & *Sulphure communi.* Hoc ♁ium crudum modica doſi propinatum draſticas vires in corpore humano exſerit.

II.

Regulus ♁ii ſolus, ex *terra metallica ſpecifica* & *phlogiſto* combinatus, ſemper in corpore noſtro, dummodo in non nimis minuta quantitate propinetur, aque ventriculi humoribus ſolvatur, vomitum ciet.

III.

Regulus ♁ii, calcinatione libera maximam partem ſuo phlogiſto privatus, in pulverem cinereum mutatus, deinde in Vitrum conuerſus, utraque ſub conditione valentiores effectus, non raro draſticos,

in corpore humano producit, quam immutatus ille regulus (II.)

IV.

Pulvis iſte cinereus (III.) quem *Calcem ♁ii* dicunt, vel etiam ex eo confectum *Vitrum ♁ii*, acidis, imprimis muriatico, ſoluta, ut ſtatum ſalinum ineant, qualem e. gr. in Butyro ♁ii cernimus, in ſummo efficaciam draſticam exercet gradu.

V.

Regulus denique ♁ii, omni ſuo phlogiſto orbatus; ſiſtit *terram* illam *ſpecificam* ♁ialem (II.) albidam & ſub nomine *Antimonii diaphoretici abluti* notam, de cujus efficacia inter medicos diſputatur. A modo tamen, quo præparatum eſt, magnopere pendet ſenſibilis vel dubia ejus virtus.

b. *Synthetica.*

VI.

Hæc autem *terra ♁ialis* ſub nova cum tantillo phlogiſti copula, ut calx ♁ii cinerea, vires acquirit draſticas.

VII.

Calx ♁ii parum phlogiſticata, acido nupta, qualem e. gr. ſiſtit Tartarus emeticus, efficaciore vi draſtica prædita eſt.

VIII.

VIII.

Terra ♁ialis, majori phlogiſti copiæ juncta, eoque quaſi ſaturata, & ope ignis in ſtatum metallicum reducta, in quo *Regulus ♁ii* audit, difficilius in corpore humano ſolvitur, adeoque minus efficax, quam antea, dum phlogiſto pro parte erat deſtituta.

IX.

Regulus ♁ii denique cum ſulphure in eadem proportione, quam novimus adeſſe in antimonio crudo, per fuſionem combinatus, exhibet productum, ♁io crudo ſimile, quod *Antimonium regeneratum* vocant, in quo vires draſticæ *terræ ſpecificæ antimonialis phlogiſticatæ*, ob intimam cum ſulphure copulam quam maxime limitatæ ſunt.

Ex his rite conſideratis facile apparet, quid virtutis exſpectandum ſit a quolibet ♁iali præparato, in ſtupenda illa farragine, ad quam perluſtrandam nos jam accingimus, occurrente. Quippe in ſingulis, quatenus ♁ium ipſis ineſt, ratione habita proportionis tam ſulphuris, quam phlogiſti, ad terram ſpecificam ♁ialem, facile computari poterit efficacia. Hunc in finem itaque medicamentorum ♁ialium conſpectum, qualem convenientiſſimum judicavimus, doctiorum examini ſubjicimus.

CONSPECTUS GENERALIS.

Omnia ♁ialia chemice conſiderata in quatuor claſſes diſpeſci poſſunt, quarum
Ima ANTIMONIA ipſa,
IIda REGVLINA,
IIIia REGVLINO-SVLPHVREA,
IVta PSEVDOSTIBIATA ſiſtit.

Placeat lectori cum hâcce claſſificatione comparare illam, quam Cl. *Saunders* in elegantiſſimo ſuo opuſculo *a*) dedit, nec non illam, quam nuperrimus auctor, Cl. *Ebell b*) exhibuit. Prior nempe omnia *ex ♁io parata* dividit in *regulos*, ſive *acido junctos*, ſive *non junctos*. At vero nimis contractam ſeu anguſtam eſſe hanc diviſionem facile patet. Et primo quidem ipſum ♁ nativum a præparatis ex ♁io removendum eſſe, inficias ibit nemo, qui perſpicit, quantum ſimplex a præparato diſtet. Deinde binas illas claſſes varia pſeudoſtibiata, cum ſtibiatis ipſis nequaquam confundenda, ingredi neceſſe eſt. Ita quidem ipſe auctor regulinis, nulli acido junctis, inſeruit Tincturam ♁ii tartariſatam. Ita quoque ſuo ſyſtemate coactus hepar ♁ii ſejunxit a regulis cum ſulphure combina-

bina-

a) Obſervationes de Antimonio, ejusque uſu in morbis curandis, Londin. 1773.

b) Diſſ. inaug. de Medicamentorum antimonialium differentia, Göttingæ 1784.

binatis. Plura exempla afferre possem, si hôc loco singula extricare liceret.

Alterum auctorem quod attinet, sequentes ille condidit classes: 1. Regulos. 2. Calces. 3. Vitra. 4. Sulphurea. 5. Salina. 6. Spirituosa. In hoc systemate minus congruum mihi videtur, quod ex calcibus & vitris classes fecerit speciales quæ tamen tanquam ordines sub regulinis comprehenduntur. Simpliciter sulphurea dicit auctor. quæ ipse tamen ex regulo & sulphure composita esse agnoscit. Spirituosa in singularem redigit classem, quæ tamen vel ad salina vel ad pseudostibiata pertinent.

CONSPECTVS SPECIALIS.

CLASSIS PRIMA.

ANTIMONIA.

Antimonia hic dicimus illa præparata, in quibus regulus & sulphur adsunt in proportione & forma. Naturæ, consentanea, sive ipsa mater, sive ars illa combinaverit. Sunt autem vel simplicia, vel composita, prout vel solum adest ♁ium, vel alia ingredientia admixta sunt.

A. ANTIMONIA SIMPLICIA.

1. Antimonivm Crvdvm Officinale, Græcis forte στιμμι, στιβι, Latinis *Stibium*, alias *Plathyophthalmon*, *Larbason* &c. dictum, a peregrinis lapideis, terrenis & aliis inquinamentis, quæ ipsi adhærere solent, separatum, est minera singularis cujusdam semimetalli, ponderosa, splendens, striata, friabilis, nigricans, saporis & odoris expers, in qua semimetallum seu regulus æquali circiter sulphuris communis portione est mineralisatum *c*). Ipsum semimetallum se ab aliis figura sua chrystallina, stellam radiatam exhibens, distinguit, ejusque gravitas specifica ad g. s. aquæ est ut 8 ad 1000. Gravitas specifica antimonii crudi plerumque ad aquæ g. s. ut 4700 ad 1000 *d*), quæ ratio tamen pro variis fodinis, e quibus obtinetur ♁ium, quin & pro ejusdem coni partibus *e*) differt. Impu-

c) Sulphur ♁ii a vulgari nullo modo esse diversum probarunt *Boerhave*, *F. Hoffmann*, *Meuder* & alii. Sulphuris vero & reguli mutua proportio diversa ab auctoribus statuitur. Hic autem dissensus oritur tam a difficultate rationem harum partium accurate indagandi, quam a varia proportione quæ reapse in ♁io invenitur e diversis petito fodinis. Ita ♁ium e Gallia & Britannia allatum regulum & sulphur fere æquali proportione mixta continet. In Hungarico autem ratio sulphuris ad regulum reperitur ut 1 ad 3 vel 4.

d) *Muschenbroekii* introductio ad philosophiam naturalem, p. 537.

e) Apex nempe basi ponderosior est & reguli ditior.

Impura enim minera fusione in formam conicam a peregrinis adhærentibus liberatur. Purior autem fusioni non subjicitur.

2. Antimonium Crudum Præparatum, sive *Alcohol* ♁*nii*, est ♀ium crudum subtilissime pulverisatum & super porphyrite tamdiu lævigatum, donec vel minimæ particulæ splendentes disparuerint, quo facto multa aqua abluitur & siccatum in usum asservatur. Antimonium ita præparatum propter subtilitatem particularum suarum ab acido in primis viis facilius solvitur.

3. Antimonium Regeneratum. Hujus præparationem in theoremate IX indicavimus. Non modo experimenti caussa instituitur ista synthesis, verum etiam frequentius in usum medicum adhiberi deberet; ita enim purissimum medicis practicis subministraretur ♁ium præparatum.

B. ANTIMONIA COMPOSITA.

4. Aethiops Antimonialis. Antimonium crudum & sal commune æ. p. mixta funduntur per horam; frigefacta massa in fundo crucibuli invenitur quidam regulus, (sed minus proprie sic dictus, qui maximam partem ♁ium crudum sit), qui diligenter a scoriis separatus teratur cum æ. p. mercurii vivi usque dum globuli mercuriales penitus exstincti fuerint *f*).

 Juxta

f) *New Dispensatory* p. 545.

Juxta Pharmacopoeam Danicam ♁ii crudi puriſſimi unc. I. teritur cum mercurii vivi unc. β. Ab hac formula recedit Pharmacopoea Svecica *g*) addendo ſcilicet florum ſulphuris dr. β *h*). Dantur & aliæ ingredientium proportiones, ſed his ſuperſedeo, quum practicis tutius & rectius ſibi ipſis formulam componere expediat, quo de quantitate mercurii certiores fiant.

5. MORSVLI ANTIMONIALES, vulgo *reſtaurantes Kunkelii i*). Amygdalarum dulcium decorticatarum & minutim inciſarum unc. I. ♁ii præparati unc. β. cinnamomi minutim conciſi dr. II. ſacchari albiſſimi ad conſiſtentiam tabulati cocti dr. VII miſceantur, fiant inde morſuli XVI æquales. Præſtat tamen recentem aliquam miſcelam, quam iſtos facile ranceſcentes morſulos exhibere.

Morſulos ♁iales Pharmacop. Brandenb. & Kleinii, Pilulas ♁iales ejusdem, *Pilulas de Vinqued, Decoctum antivener. Zwelferi & Kleinii, ſudoriferum Richardi de Hauteſierk, Bolum pſoricum* ejusdem & multa

g) In editione priori A. 1775. Sed in altera præſcribitur hydragyri p. III, cum Kermes mineralis p. II. trituratio.

h) Cum hôc convenit *Aethiops ♁ialis Huxhami.* Rec. ♁ii puriſſ. ſubtiliſſ. pulver. p. III. mercur. viv. puriſſ. p. IV. flor. ſulphur. p. II. M.

i) *Laborat. chem.* P. III. c. 32.

multa alia tam officinalia quam magiſtralia, diverſimode compoſita, quorum infinitum fere numerum cumulare poſſem, omittere præſtat.

CLASSIS SECUNDA.

REGULINA.

Regulina ♁ialia mihi ſunt illa, in quibus nulla alia Stibii pars adeſt, præter regulum, quantumvis forma diverſum. Quotquot enim plus minusve ſulphuris in ſinu ſuo fovent, ad *regulino-ſulphurea* jure meritoque referuntur. Sub triplici autem forma habentur hæc *regulina* ſtrictiſſime ſic dicta, *metalli* nimirum, *calcis* & *ſalis*.

A. REGULI *ipſi* ſive *regulina metallica.*

Regulina metallica quid ſint ex dictis patet: Scilicet pars ♁ii metallica a ſulphure quidem ſeparata, ſed ſuo phlogiſto, ejusque beneficio metalli dotibus, quotquot ipſi competunt, gaudens. Eſt vero regulus vel *ſimplex*, nihil alieni metalli continens, vel *compoſitus*, Martis, Jovis &c. majori minorive copiæ junctus.

Ad ſulphur ab ♁io crudo ſeparandum complures viæ ſunt excogitatæ, adjectis nempe vel certis ſalibus,

qualia

qualia ſunt alkali fixum quodcunque, aut quædam ſalia media; vel adjectis metallis, e. g. bismutho *k*) argento, ſtanno, cupro & imprimis ferro, quippe quæ majorem affinitatem cum ſulphure habeant, quam regulus ipſe. Poteſt etiam regulus obtineri reductione variarum calcium, ut croci metallorum, mercurii vitæ, vitri ♁ii, nec non ♁ii per ſe calcinati, addito nempe corpore phlogiſti divite, e. gr. reſina, ſapone nigro aliove pingui cum pulvere carbonum mixto. Qui ex tali reductione producuntur reguli, ſimplicibus, utpote ab omni alieno metallo immunes, annumerantur.

α. REGULI ANTIMONII SIMPLICES.

Regulus Antimonii Simplex quid ſit ex præcedentibus eluceſcit. Modus autem illum parandi duplex eſt. Antiquior *l*) & noſtro ævo obſoleſcens methodus ea eſt, qua ♁io crudo ſal adjicitur, ad ſulphur abſtrahendum inque hepatis ſpeciem convertendum idoneum, quale eſt vel nitrum vel tartarus crudus, vel amborum miſcela. His nonnulli addiderunt pulverem carbonum. Selectus & proportio variant. Anaticas nitri, tartari & ♁ii crudi partes ſumpſerunt veteres.

k) Si ad detrahendum ſulphur bismutho uſus fueris, regulus ♁ii purus obtineri dicitur, quia hic cum omnibus metallis, Bismutho excepto, copulam init.

l) Regulum ſimplicem ſalis ope eductum *Vegetabilem* perperam dixerunt antiquiores.

veteres. Pharmacopoea Danica ad ♁ii crudi unc. xxiv nitri præſcribit unc. xvi & tartari unc. xviii. Alii uſi ſunt tartari p. ii ad ♁ii p. i. Alii iterum alia proportione uſi ſunt. Ea procul dubio erit optima & ſeligenda, quæ maximam reguli puri largitur copiam. Præſtantior methodus, ab ævo Kunkelii cognita, alteri, utpote ipſius reguli partem conſumenti & magis ſumptuoſæ hud immerito præferenda, conſiſtit in calcis antimonialis ſimplici calcinatione paratæ reductione. Quem Zwelferus propoſuit, modus, ſolius pulveris carbonum ope ex ♁io crudo educendi regulum, irritum ſiſtit laborem rationali chemiæ plane non congruum.

β. REGULI ANTIMONII COMPOSITI.

Horum characterem jam dedimus. Occurrunt autem ſpecies ejusdem ſequentes:

1. Regulus Antimonii Martialis paratur ex ferri lb. i. ♁ii crudi lb. ii. alkali vel nitri unciis iv. β fuſis. Si proportio ♁ii ad ferrum ſit uti 3 ad 1, regulus pauciores adtrahit particulas martiales, minori repurgatione indiget & indole ad regulum ♁ii ſimplicem proxime accedit.

2. Regulus Antimonii Jovialis conſtat ex p. ii, reguli ♁ii ſimplicis & p. i. ſtanni, ſimul fuſis.

3. Regu-

3. Regulus Metallorum. Reguli ♁ii martialis p. ii. cupri, ſtanni, ſingulorum p. i. ſimul fundantur.

4. Electrum Antimonii Minus *ex ♁ii crudo*, obtinetur ex ♁ii crudi p. vi. ſtanni, plumbi, ana p. iii. fuſis addantur tartari crudi p. xii, nitri p. viii. Maſſam denuo committe igni, ut inſtar aquæ fluat, eamque in calicem fuſorium effunde. Proportio tartari & nitri ad maſſam heic nimia eſt, cum tantum addantur ad fluxum promovendum. Stannum vero cum plumbo ſulphuri abſorbendo inſervit.

5. Electrum *ex regulo.* Regulus ♁ii martialis & ſtannum æquali pondere mixta funduntur. Hoc *Antihectico Poterii* conficiendo inſervit.

6. Aliud *ex argento.* Reguli ♁ii martialis & argenti p. æ. funduntur.

7. Electrum Antimonii Majus. ♁ii crudi, martis, ana lb. i. veneris, jovis, ſaturni, mercurii ana dr. ii. M. fundantur adjectis nitri unciis ii. In hoc præparato nihil mercurii remanet.

8. Aliud. Reguli ♁ii martialis unc. iv. veneris dr. ii. jovis dr. iii. ſaturni unc. ß. lunæ dr. i. ſolis dr. ß. M. fundantur, adjiciantur nitri unciæ ii.

9. Regu-

9. Regulus Antimonii Solaris Basilii Valentini, paratur ex auri p. I. & ♁ii crudi p. IV. fusis. In hoc processu, qui interdum instituitur ad aurum purificandum *m*), aliquid regulinæ partis ♁ii cum auro conjungitur, reliquum ♁ii scoriæ instar supernatat & peregrina metalla, si his aurum inquinatum fuerit, sulphure suo solutum continet.

B. CALCES REGULINÆ.

Sub *Calcis* nomine venit regulus, suo phlogisto plus minus vel omnino orbatus, sive hoc perficiatur vel solo igne, vel per additamenta, per sublimationem, detonationem, corrosionem, solutionem & præcipitationem. Sub triplici illa occurrit forma, *calcis* nempe *strictius* ita *dicendæ, vitrificatæ* & *salinæ*.

α. CALCES STRICTE SIC DICTAE.

Calces regulinas strictiori sensu dicimus, quæ nec vitri speciem præ se ferunt nec salini quid admixtum habent. Differunt autem prout vel simplices sunt vel compositæ. In utrisque enarrandis ab illis, quæ maximam jacturam phlogisti fecerunt, ordiemur.

a. *Simplices*.

I. Antimonium Diaphoreticum *n*) Ablutum, *Dia-*

m) Gellert *Anfangsgr. der metallurg. Chemie* p. 421.

n) Epitheton diaphoreticum non competere Calci ♁ii per deto-

Diaphoreticum minerale, Calx ♁ii alba. Formula illud præparandi antiquissima hæc est. Antimonii crudi p. I. & nitri p. III. calcinantur & deinde aqua abluuntur. Fundamentum operationis eo nititur, quod pars acidi nitrosi cum sulphure ♁ii per detonationem in auras abigatur; alia acidi nitrosi pars cum phlogisto reguli detonat, adeo ut regulus totus in calcem dephlogisticatam mutetur, qui a nullo acido simplice solvitur, sed aqua regis. Hæc solutio diutius integra manet, quam illa reguli, quæ successive paululum terræ metallicæ deponit. Aqua diversarum decantationum quodammodo evaporata & in locum frigidum seposita, crystallos præbet prismaticas, in quibus nonnullæ hærent particulæ regulinæ. Chrystalli *nitrum antimoniatum* audiunt. Præter has quoque prodit *tartarus vitriolatus antimoniatus*, ab acido sulphuris, sub detonatione evoluto, & ab alkali nitri exortus. Ex nitro superstite patet non tanta portione ejus ad perfectam calcinationem opus esse, nisi adhibeatur ♁ium crudum, quod præ alio sulphuris majore copia gaudeat.

2. Pou-

detonationem rite calcinatæ & edulcoratæ putarunt medicorum nonnulli, hanc pro terra inerte habentes. At vero non adeo inertem esse hanc terram ex reductione ejus patet. Deinde an impossibile dixeris, in corpore humano phlogisti non secus ac acidi quid cum illa calce copulam inire, hincque eamdem efficacem reddi? Sed quid opus est verbis, ubi ipsi Clinici (Perillustrem de Berger nominasse sufficiat, qui instar multorum est) testantur, diaphoreticum ablutum cum fructu jungi aliis medicaminibus.

2. Poudre de la Chevalrie eſt ♁ium diaphoreticum per repetitas fuſiones cum nitro emendatum (ut crediderunt ſcilicet), & edulcoratum.

3. Diaphoreticum Regulinum, *Ceruſſa* ♁ii, *Ceruſſa* ♁*ialis diaphoretica, Sulphur album philoſophorum Knoeffelii* paratur ex p. i. reguli ♁ii ſimplicis & p. iii. nitri, eodem modo quo ♁ diaphoreticum, a quo etiam, ſi ablutum fuerit, nihil differt. Proportio nitri ad regulum quoque heic nimia eſt.

4. Bezoardicum Minerale ſeu *antimoniale Crollii* obtinetur, ſi mercurii vitæ p. ii. cum nitri p. iii. calcinantur & maſſa dein edulcoratur. Alia, & magis uſitata methodus *Bezoard. minerale* parandi hæc eſt: butyri ♁ii, vel pulveris Algarothi p. i. miſcetur cum acidi nitri p. ii; a miſcela, retortæ injecta, abſtrahitur acidum, (quod *Spiritum nitri bezoardicum* perperam voccarunt antiqui; eſt enim *aqua regia* impura) reſiduum calcinatum edolcoratur; In hoc proceſſu affuſum acidum nitri *o*) cum acido ſalis butyri ♁ii efficit aquam regiam, quæ partem regulinam præcipue ſolvit; hinc, acido abſtracto, reſiduum calcinatum & edulcoratum eſt mera calx ♁ii; in illo autem acidum nitroſum mercurii vitæ

o) Acidum nitri non ſolum mercurium vitæ, cui, ut alibi demonſtrabitur ineſt portiuncula acidi ſalis, verum & regulum ♁ii, vel alias ejusdem calces, phlogiſto gaudentes, in calcem meram mutare valet.

vitæ phlogiſton deſtruit, relinquens cum calce dephlogiſticata alkali, aqua abluendum. Eſt itaque *Bezoard. minerale*, modo licet diverſo præparatum, mera calx ♁ii cum præcedenti conveniens.

5. Praecipitatum Antimonii Diaphoreticum. Croci metallorum p. i. cum acidi nitri p. vi. per aliquot dies digeruntur, dein igne forti ad ſiccitatem abſtrahitur acidum, pulvisque reſiduus aqua abluitur, qui nihil aliud eſt quam ♁ diaphoreticum ablutum.

6. Antimonium Diaphoreticum Fixum ſive *Flores ♁ii fixati*, ſive *Materia perlata* obtinetur, ſi maſſa ſalina ♁ii diaphoretici adhuc calida cum aqua coquitur, poſteaque aceto aut alio quodam acido præcipitatur; edulcoratum eſt mera calx ♁ii.

7. Praecipitatum Antimonii Purgans ſive ♁ *crudum fixatum*. Antim. crudum aqua regis ſolvitur, pars regulina ſoluta inde ope aquæ præcipitata calcinatur. Heic reg. ♁ii mediante aqua regia dephlogiſticatur, adeoque cum ♁io diaphoretico convenit.

8. Nix Diaphoretica Antimonii *p*). Sulphuris ♁ii aurati p. i. acidi vitriolici concentrati p. ii. miſceantur, in retorta digerantur & exinde liquor abſtrahatur. Reſiduum bene ablutum præbet pulverem album, quo antiquiores externe tamquam cosmetico,

p) Schroeder *Pharmac.* p. 442.

tico, interne autem tanquam diaphoretico usi fuerunt. Hæc nix a præcedenti præcipitato ♁ii diaphoretico in eo differt, quod acidum vitrioli semimetallum phlogisto suo non plane privaverit.

9. Panacea Sulphuris Antimonii Veri *Schroederi.* Sulphuris ♁ii & reguli ♁ii ana p. i. cum acidi vitriolici concentrati p. iii. per octo dies digerantur; liquore ad siccitatem abstracto, residuum edulcoratum nostram sistit panaceam. Hoc præparatum est calx regulina non plane dephlogisticata. Pars enim acidi vitrioli arripit phlogiston metalli, atque novum sulphur generat, cum sulphure ♁ii sublimatione abiens; reliquum acidum regulum in calcem corrodit, illum vero non plane phlogisto suo privat. Hinc virtutis est parum emeticæ, quæ tamen major, quam in Nive diaphoretica.

10. Calx sive Cinis Antimonii sive ♁ *ustum colore cinereo.* Ex ♁io crudo pulverisato patinæ figulinæ non vitreatæ imposito, leniori igne, sub perpetua agitatione sulphur cum magna parte regulini phlogisti in auras abigitur. Hæc calx vi emetica gaudet ob rationem in Theoremate III. adductam.

11. Calx Antimonii Magica. Sic vocatur calx ♁ii per Solis radios mediante speculo aut vitro caustico parata, præcedente paullo candidior.

12. FLORES ANTIMONII CRUDI per *detonationem q)*. Antimonii crudi p. 1. cum triplo Nitri in retortam tubulatam candentem ſucceſſive ingeritur, atque flores inde aſcendentes in recipiente excipiuntur. Hi flores gaudent virtute emetica, quippe phlogiſto non plane privati, cujus tamen proportio, ut in omnibus floribus quocunque demum modo paratis, incerta eſt, quare etiam, ut par eſt, raro vel nunquam in medicina adhibentur.

13. FLORES REGULI ANTIMONII ſive *Flores ♁ii argentei.* Hi ſub fuſione reguli ♁ii ſimplicis in tigillo ſuperimpoſito perforato excipiuntur; virtute gaudent diaphoretica & ſecundum *Lemery* pro regulo deſtructo haberi poſſunt. Reliquæ FLORUM variis modis præparatorum ſpecies eorumque virtutes videantur paſſim ſuis locis.

14. EMETICTM MITE ANTIMONII *Boerhavii.* Paratur illud ex ♁ii crudi p. 1. cum nitri p. 11. detonatis. Vires nomini reſpondent & proxime accedunt ad eas ♁ii diaphoretici; nam, dimidia parte nitri ſuperaddita, ♁ium ſuo phlogiſto perfecte privatur.

15. PUL-

q) Ejusmodi flores ſub præparatione ♁ii diaphoretici, crucibuli lateribus adhærent, ope ſpathulæ ſollicite ſeparandi & rejiciendi, vel maſſæ fluenti adjiciendi, ut in meram calcem mutentur.

15. Pulvis Jacobi *primi ordinis.* Anglice: *James's Powder* parari dicitur eodem modo, ac præcedens, mutata tamen proportione, nimirum ex ♁ii crudii p. iv. cum nitri p. vii. detonatis; hinc ob privationem minorem phlogisti paulo fortius agit, quam emeticum mite.

b. *Compositæ.*

1. Pulvis Jacobi *secundi ordinis*, qualem *Donald Monro* (in prælectionib. medic. ex Cronii instituto p. 62) descripsit, revera nihil aliud est, quam miscela e calcis ♁ii granis xxx. & mercurii præcipitati rubri grano i; hæc dosis ab auctore *Jacobo* ut plurimum una vice propinata, plerisque in Anglia practicis merito nimia esse videtur.

2. Crocus Martis Antimonii Aperitivus Stahlii. Scoriæ edulcoratæ reguli ♁ii martialis cum duplo, aut triplo nitri mixtæ in crucibulo rite deflagrando liquantur & dein aqua edulcorantur. Hic crocus potius pro calce ferri, quam ♁ii habendus est.

3. Antimonium Diaphoreticum Martiale s. *Cachecticum Ludovici*, e regulo martiali, ad arbitrium ferro imprægnato, eodem modo paratur atque ♁ium diaphoreticum vulgare ablutum; est adeoque calx ex ♁io diaphoretico & croco Martis composita.

4. Antihecticum Poterii. Reguli ♁ii ſimplicis vel martialis p. iv. ſtanni partes ii. ad p. viii. confundantur; frigefacta maſſa redigatur in pulverem, cum triplo nitri calcinetur & eluatur. Rariſſime hæc calx in uſum vocatur, nec forſan unquam vocari debuiſſet.

5. Sulphur Ex Regulo Antimonii Joviali. Ex regulo Joviali & nitro paratur calx cum lixivio alkalino forti coquenda, & ſoluta calx aceto deſtillato præcipitanda. Præcipitatum hoc elotum nullo modo ſulphureum, ſed mera eſt calx ♁ii & ſtanni.

6. Bezoardicum Martiale obtinetur ex regulo ♁ii martiali butyrum ♁ii deſtillando; unde acidum nitri ex retorta abſtrahitur, & cohobatur, reſiduum denique calcinatur & aqua eluitur. Eſt mera calx ♁ii & ferri.

7. Bezoardicum Joviale eodem, ac præcedens, paratur modo; adhibito nempe regulo joviali loco reguli martialis.

8. Bezoardicum Saturninum paratur ex vitro Saturnino & butyro ♁ii, unde acidum nitri aliquoties cohobatur. Eſt calx ♁ii & plumbi.

9. Bezoardicum Solare *Crollii.* Dimidiæ libræ butyri ♁ii dr. iv. auri, aqua regia ſoluti, adde & ad ſic-

citatem

citatem abſtrahe, a reſiduo affuſum acidum nitri iterum iterumque abſtrahe, reſiduum bene edulcora.

10. Bezoardicum Lunare. Simili obtinetur modo, dummodo pro auro addatur argentum in aque forti ſolutum.

11. Cerussa Antimonii solaris. Reguli ♁ii ſimplicis unc. 1. aur. dr. 1. ſimul funduntur; frigefacta maſſa in pulverem redigitur, qui cum triplo nitri calcinatur & dein aqua abluitur.

12. Antimonium Diaphoreticum Solare Auratum *Zwelferi* eodem modo paratur ac præcedens, addendo ad nitrum cremoris tartari unc. β. Cui bono hæc additio, ſciat Zwelferus.

13. Specificum Stomachicum *Poterii r*) eſt regulus ♁ii martialis cum vel ſine auro confectus per nitrum calcinatus & dein edulcoratus.

β. CALCES VITRIFICATAE.

Vitrificatæ calces antimoniales ſunt, quæ fortiori igne in maſſam vitream mutatæ ſunt. Sunt illa vel ſimplices vel compoſitæ.

r) vid. *J. Helfrici* Junken Lexicon p. 237.

a. *Simplices.*

1. Vitrum Antimonii, ex ſola calce ♁ii per ſe parata fortiori igne in crucibulo bene tecto per fuſionem obtinetur. Color optimus ejusdem, teſte Huxhamo, eſt pellucide hyacinthinus, variat tamen, prout calx adhibita plus minus ſuo phlogiſto privata fuit s). Calcis ♁ii unc. viii. dederunt mihi vitri unc. vi. cum dr. vi.

2. Vitrum Regulinum *Schroederi.* Regulus ♁ii pulveriſatus per ſe in calcem redigitur, eodem modo ac ♁ crudum, ex qua tandem ſ. a. paratur vitrum, a præcedenti non differens.

3. Succinum Antimonii Shroederi eſt vitrum ♁ii ex mercurio vitæ ſ. a. paratum. Nomen a colore habet. Reſpectu virium illud a præcedenti non differt.

4. Vitrum Antimonii Bergmanni *t*) paratur ex ♁io diaphoretico & pauco ſulphure fuſis.

5. Vitrum Antimonii Solare Schroederi. Antimonii crudi p. xvi. cum auri p. i. funduntur, maſſa per

s) Calx ♁ii ſuo plogiſto nimium orbata per ſe in vitrum verti nequit absque novo phlogiſti acceſſu. Hæc eſt ratio, cur illud ſemper virtutem exerceat emeticam.

t) Diſſ. de Antim. ſulphuratis.

per ſe calcinatur & denique in vitrum mutatur. Num aurum hujus vitri neque in ſolitis menſtruis medicis, neque in ventriculo ſolubile, virtutem medicam exercere poſſit, merito dubitatur.

b. *Compoſitæ.*

1. Vitrum Antimonii Ceratum. Juxta Pharmacopoeam Edinburgenſem *u*) ceræ flavæ dr. 1. in vaſe ferreo liquefactæ injiciatur vitri ♁ii tenerrime contriti unc. 1. calcinentur leni igne per ſemihoram, ſpathula continue agitando; dein effundantur in chartam & frigefacta redigantur in pulverem. Doſis eſt a gr. II. ad XX usque. Non autem calcinanda ſed frigenda eſt maſſa, ut vitrum in cera quodammodo ſolvatur & vis ejus corroſiva per oleoſas ceræ partes quaſi dulcificetur. Hinc vitrum ♁ii ceratum ſimplici vitro mitius multo eſt, & fere iners redditur iterata cum cera toſtione, id quod, experimento ipſe compertus ſum. Ratio hujus inertiæ procul dubio in eo quærenda eſt, quod vitrum ♁ii ob repetitam cum cera calcinationem in regulum quaſi reducitur. Jam vero vires reguli completi in corpus humanum incertæ, & pro quantitate & qualitate acidi in ventriculo latitantis, variæ ſunt. Hinc ergo colligitur, quare vitrum ♁ii ceratum modo mitius agat, modo nullas fere exſerat vires.

u) In editione Baldingeriana p. 104.

γ. CALCES SALINAE.

Salinam dicimus calcem regulinam, cui admixtum eſt ſalis quid, ſive hoc ſub proceſſu acceſſerit, ſive ſtudio ſuperadditum fuerit. A diverſitate hujus ſalis derivavimus ordinem pertractionis, prout nempe illud vel acidæ vel mixtæ naturæ fuerit.

a. *Acidæ.*

1. Mercurius Vitae *v*). *Pulvis Algarothi x*), *Aquila alba y*), *Magiſterium ♁ii z*), *Pulvis angelicus*, *Mercurius mortis.* Vulgaris & antiquiſſima hunc præparandi methodus jubet, ut butyrum ♁ii, quocunque demum modo paratum *a*) magnæ copiæ aquæ calidæ inſtilletur; ita quidem regulus nonnihil dephlogiſticatus ſub forma pulveris albi fundum petit; aqua ſupernatans decantatur & præcipitatum frigida eluitur.

Aquam decantatam veteres perperam dixerunt ſpiritum vitrioli philoſophicum; eſt illa vero acidum ſalis

v) Ita Paracelſus in *Archid. magic.* L. V.

x) A medico quodam Italico.

y) Hoc nomen confuſionis cauſa vitandum eſt, quum Mercurius dulcis eodem paſſim inſigniatur.

z) Datur aliud ♁ii magiſterium ſuo loco exponendum.

a) Obſervari hic meretur, nullam præcipitationem fieri ex butyro ♁ii ſemel rectificato, vel acido ſalis adhuc diluto & poſtea cryſtalliſato. De hujus phoenomeni cauſa vide butyrum ♁ii rectificatum.

ſalis dilutum, cui nonnullæ particulæ regulinæ adhuc inſunt, quæ alkali beneficio inde præcipitari poſſunt. Præcipitatum hoc ablutum vocatur *Materia perlata*. Pulvis ille Algarothi eſt calx regulina phlogiſto ſuo nonnihil orbata, adhucdum cum portione acidi ſalis conjuncta, cujus præſentia exinde probatur, quod mercurius vitæ deſtillationi ſubjectus aliquantulum butyri ♁ii præbeat. Ita quoque, ſi huic pulveri inſtilles acidum vitrioli concentratum aſſurgit fumus, odorem acidi ſalis ſpirans. Eſt autem mercurius vitæ medicamentum valde draſticum, & infidum; hinc uſus ejus in medicina forſan jam abrogatus eſſet, niſi illo magni viri, *Macquer* & *Bergmann* pro parando tartaro emetico uſi eſſent. Hunc in finem *Schelius b*) breviorem & minus pretioſum modum eum absque ſolito ♁ii butyro parandi commendavit. Scilicet hepatis ♁ii pulveriſati lb. I. affunditur miſcela ex aquæ lb. III, olei vitrioli & ſalis culinaris ana lb. I. digeritur hæc maſſa per XII. horas, refrigerata filtratur; reſiduum rurſus cum tertia parte antea indicati meſtrui digeritur & liquor filtratur. Hæ duæ ſolutiones miſcentur, illisque ſat magna copia aquæ fervidæ affunditur, quo facto mox præcipitatur pulvis albus, qui edulcoratus & ſiccatus cum præcipitato ex butyro ♁ii convenit.

2. Flores Butyri Antimonii Crollii *c*). Eſt mercurius vitæ aqua calida edulcoratus.

3. Ma-

b) vid. Crell's *Neueſte Entdeck. in der Chem.* T. VI. p. 171.
c) *Baſilic.* Chem. p. 130.

3. Magisterium Antimonii B. V. Ut longam operationem paucis complectar, omnis huc redit labor. Ex aluminis nsti unc. iv, ♁ii crudi, salis culinaris & boli armeni ana lb. ß. destillatur oleum (butyrum nempe ♁ii) in quo solvitur aurum foliatum; solutioni denique adjicitur aqua & præcipitatur pulvis albus (nimirum mercurius vitæ). Nonne antiqua hæcce præscriptio recentioribus viam monstravit, butyrum ♁ii viliori pretio obtinendi?

4. Rosa Vitae Mineralis. Est mercurius vitæ e butyro ♁ii ope tincturæ santali rubri præcipitatus.

5. Praecipitatum Antimonii Purgans *Rolfinccii d*). Ille vitrum ♁ii salis acido solvit *e*) solutumque aqua præcipitavit. Præcipitatum istud est mercurius vitæ.

6. Praecipitatum Reguli Antimonii Martialis Schroederi. Regulus ♁ii martialis acido salis solutus aqua præcipitatur, præciqitatum edulcoratum calcinationi committitur. Procul dubio hoc idem est, ac pulvis Algarothi, quoniam particulæ ferreæ ab acido salis solutæ, sub præcipitati edulcoratione in aqua solutæ manent.

7. Mer-

d) Eodem formula exstat apud Schroederum sub nomine *Vitri ♁ii correcti*, sed perperam; nam id sane vel ipso vitro simplici acrius est.

e) Saunders l. c. p. 42.

7. MERCURIUS VITAE CORRECTUS *Schroederi.* Mercurium vitæ tam diu calcinari jubet *Schroederus*, donec ruber evadat. Calcinato affunditur ſpiritus vini iterumque abſtrahitur. Pulvis reſiduus paulo mitior eſt mercurio vitæ, ſiquidem acidum ſalis partim igne partim per ſpiritum vini aufertur.

8. MERCURIUS VITAE CATHARTICUS *Schroederi.* Mercurius vitæ ſæpius trituratur cum ſale culinari, & dein aqua abluitur. Hac via illius vim draſticam diminuere allaboravit auctor, ſed fruſtra. Alii mercurium vitæ ex butyro ♁ii ope ſolutionis alkali fixi præcipitarunt. Poſteriori hac methodo ſcopum quodammodo attigerunt chemici; etenim mercurius vitæ ſuo ſic privatur acido ſalis, adeoque mitius agit.

9. VITRUM ANTIMONII CORRECTUM *Schroederi*, hoc nihil aliud eſt, quam *Præcipitatum purgans* Rolfinccii, de quo ſub No. 5. egimus.

10. PANACEA EX BUTYRO ANTIMONII. Butyri ♁ii partibus VIII. admiſce ſpiritus vini p. III. & per hebdomadem digere; digeſtione peracta, ſpirituque abſtracto *f*), reſiduo affunde acidi vitrioli diluti p. XII. iterumque digere & liquorem ad ſiccitatem ab ſtrahe, remanentiam tandem ad rubedinem calcina. Eſt calx ♁ii unde acidum ſalis per acidum vitrioli expulſum eſt.

11. FLO-

f) Eſt ſpiritus ſalis dulcis, odore tetro præditus.

11. Flores Antimonii Diaphoretici. Flores ♁ii acido ſulphuris (i. e. acido vitriolico volatili) madefacti & dein ſiccati in crucibulo, operculo tecto, leni igne calcinantur. Vero ſimile tamen eſt hos flores parum de vi ſua draſtica hac operatione amiſiſſe. Idem ac præcedens.

13. Vitrum Antimonii Maxvelli Purgans per Inferiora. Vitri ♁ii pulveriſati unciæ 1. ſepties affunde acidi vitriolici concentrati unc. 1. totiesque iterum abſtrahe. Reſiduum autem, deflagrando ſuper illud ſpiritum vini, (melius: deſtillando inde S. V.) edulcoretur. De hoc præparato idem judicium, ac de præcedenti, ferendum eſt.

13. Antimonium Viriolatum, ſ. *Mercurius vitæ coeleſtis Klaunigii g*) ex iisdem ingredientibus & eodem modo paratur ac præcedens, adeoque idem.

b. *Mixtæ.*

1. Panacea Aurea Regulina Purgans B. V. Antimonii diaphoretici e regulo ♁ii martiali p. 11. diagrydii & cremoris tartari ana p. 1. miſceantur. Eſt calx ♁ii & martis, virtuti additorum nupta.

2. Pulvis Cornachini, *Pulvis Comitis de Warwick, Pulvis Diatrion,* Parum ille abludit a præcedente,

g) Ejus Noſocomium charitatis 1718.

dente, quum ſola proportio ingredientium, pro lubitu varianda, diſcrimen faciat. Hunc ſcilicet una pars cremoris tartari, tres partes ♁ii diaphoretici & quatuor diagrydii conſtituunt. Angue autem pejus practici ſibi caveant, ne ejusmodi pulverem diu ſervatum ægrotis propinent, quippe horrendam emeſin & hypercatharſin excitantem *h*).

3. Antimonium Catharticum *Wilſoni i*). Vitri ♁ii pulveriſati parti I. ſenſim ſenſimque inſtilla acidi vitriolici concentrati p. III. digere per 48 horas & leni calore abſtrahe acidum, reſiduum frigefactum aqua elue, donec omnem amiſerit acrimoniam; dein ſicca & cum æ. q. ſalis mirabilis Glauberi, nec non dupla ſalis enixi (i. e. Arcani duplicati) contere; hæc mixtio in crucibulum injecta per ſpatium horæ quadrantis lente fluat, tandem maſſam ab igne remotam & frigefactam in pulverem redige. Hoc præparatum propinavit *Wilſon* doſis a gr. II. ad X. usque, neque ullam exinde in ſtomacho oriri nauſeam animadvertit. Præterea tres ægrotos lue confirmata correptos illius uſu ſe curaſſe auctor adſerit. Quantum ad hanc curam, ſit fides penes auctorem. Quod illud ne nauſeam quidem excitare valeat, nullus dubito, quum id revera nihil aliud ſit quam ♁ium diaphoreticum cum ſale mirabili Glauberi & arcano duplicato conjunctum.

C. SA-

h) vid. theſ. *Trilleri* P. I. p. 529.

i) A compleat courſe of chemiſtry by *G. Wilſon* 1725, p. 104. vid. & New diſpenſatory p. 573.

C. SALIA REGULINA.

Sal regulinum ſiſtit regulus ab acido quodam vere ſolutus, ſive fornam induat ſiccam, ſive liquidam. Inde elucefcit, quomodo differat a calce regulina ſalina. Subdiviſionis fundamentum a diverſitate menſtrui dependet.

α. SALIA REGULINA VITRIOLATA.

Sunt hæc quoque vel ſimplicia vel compoſita.

a. *Simplicia.*

1. Sal Antimonii ex Vitro. Vitrum ♁ii mediante acido vitriolico diluto extrahitur; extractio decantatur, leni calore evaporatur & deinde in loco frigido chryſtalliſationi exponitur. Eſt ſal regulinum vitriolatum. Ex illo, quod inſtitui, experimento obtinui cryſtallos lanceolatoplumoſas.

2. Vitriolum Antimonii, *Antimonium* ſ. *ſtibium vitriolatum* recentiorum. Reguli ♁ii affunde olei vitrioli p. iv. deſtillando abstrahe acidum, quod, teſte Morveau, ex reguli phlogiſto volatile eſt & ſulphureum, reſidui autem pars quædam ſolubilis eſt; ſolutio frigefacta in cryſtallos abit, quæ ejusdem ſunt indolis, ac ſal ♁ii ex vitro.

b. *Com-*

b. *Composita.*

1. Vitriolum Antimonii B. V. Vitrum ℥ii acido vitrioli & aceti per digestionem, quoad fieri potest, solutum, in formam salinam evaporando redigitur. Cum præcedente convenit.

2. Flores Antimonii Diaphoretici Tartarisati. Alkali tartari & florum ℥ii alborum ana p. æ. misce & in crucibulo funde; massam exemtam loco humido ad deliquescendum repone. Liquoris dein obtenti partibus 11. admisceatur acidi vitrioli concentrati p. 1. & miscela ad siccitatem abstrahatur. Residuum est tartarus vitriolatus ℥ii.

3. Vitrum Antimonii correctum B. V. & Schroederi. Vitrum ℥ii in oleo tartari per deliquium solve *k*) solutioni acidum vitrioli dilutum guttatim instilla; quo facto crystalli fundum petunt.

β. SALIA REGULINA NITRATA.

Antimonium Nitratum. Regulus ℥ii ab acido nitri potius corroditur, quam solvitur, exigua tamen ejus

k) Hac via admodum exigua pars vitri solvitur, unde hoc præparatum parum a tartaro vitriolato differt. Tentandum foret, num solutio majoris copiæ alkali cum vitro

ejus portio ſoluta manet. Calcium ♁ii autem major portio in acido nitri ſolvitur.

γ. SALIA REGULINA MURIATICA.

1. Butyrum Antimonii. *Cauſticum ♁iale*, *Oleum ♁ii l*). *Sal ♁ii muriaticum*, *antimonium ſalitum*, *ſtibium ſalitum* Bergmanni. Antiquiſſimus illud præparandi modus ſequens eſt: ♁ii crudi pulveriſati *m*) parti 1. admiſcentur mercurii ſublimati corroſivi p. ii. vel iii. Ex hac miſcela butyrum ♁ii deſtillatur. Hodie ſatis ſuperque notum eſt, hoc butyrum originem ſuam unice debere conjunctioni acidi ſalis concentrati cum particulis regulinis, ſimulque ſublimari cinnabarim, mercurio vivo & ſulphure ♁ii ſeſe invicem arripientibus. Recentiores chemici itaque, tam laboris quam ſumtus ratione habita, ſecundum vetuſtas quasdam formulas *n*) & principia artis aliam inierunt viam

vitro antimonii fuſi in aqua ſub ſaturatione per acidum partes antimoniales retineat.

l) Hoc nomen confuſioni anſam præbere poteſt, quum & occurrat *Oleum ♁ii B. V.*

m) Vel etiam reguli ♁ii p. iii. cum mercurii corroſivi ſublimati p. viii. At tum nulla oritur cinnabaris.

n) Apud B. V. reperitur furmula butyrum ♁ii parandi ex ♁io crudo, ſale culinari & argilla. *Rolfinck* (Diſſ. de ♁io C. xx.) deſtillavit illud ex miſcela ♁ii crudi, ſalis culinaris & vitrioli. Præterea etiam *Becher*, *Glauber*, *le Febure* & alii bene multi hujus methodi mentionem fecerunt.

viam illud viliori pretio obtinendi. Sic cl. *Wiegleb* ex ſalis culinaris p. IV, acidi vitriolici concentrati p. III, diluti aquæ ſimplicis p. II. & ♁ii crudi p. I. deſtillavit butyrum ♁ii. Formula a cl. *Gmelin* laudata nihil a priori differt, niſi proportione ingredientium mutata. Eundem finem aſſecutus eſt cl. *Hagen*, adhibendo ſalis culinaris & aluminis uſti ana p. II. ♁ii crudi p. I. Butyrum autem ♁ii his præparatum modis id ſecum fert incommodi, ut ad uſus externos nimis ſit dilutum, atque odorem tetrum ſulphureum ſpiret. Hoc vitium evitaveris, ſi loco ♁ii crudi adhibueris vel regulum ♁ii vel crocum metallorum, vel potius, ſi juxta mentem *Göttlingii* illud ex vitro paraveris; alterum vero, ſequendo formulam a cl. *Hagen* præſcriptam *o*). De præcipitatione mercurii vitæ ex butyro ♁ii vide ſuo loco.

2. BUTYRUM ANTIMONII RECTIFICATUM. *Oleum ♁ii.* Sic vocatur butyrum ♁ii iterum ex retorta deſtillatum. Proprietates, quæ hoc a præcedente diſtinguunt, ſunt fluiditas major, & in aqua pura ſolubilitas, absque præcipitatione. Fluiditas cum perfecta ſolubilitate oritur partim a perfectiori calcis cum acido unione, partim a majori acidi ſalis copia. Sub deſtillatione enim tantum proveniunt particulæ regu-

o) Vide plura apud WIEGLEB *Algem. Handb. der Chem.* §. 1011. CRELL *Chem. Journ.* T. III. p. 118. *Neueſte Entdeck.* T. VII. p. 81. T. X. p. 97. *Chem. Annal.* T. II. p. 203. TYCHSEN *Chem. Haandb.* §. 939.

ſinæ acido ſalis ſuperſaturatæ, relicta in fundo retortæ portione regulina, ad quam perfecte ſolvendam acidum deficiebat. Hujus theoriæ fundamentum ſequenti experimento nititur. Butyrum ♁ii nondum rectificatum, copioſiori acido ſalis adfuſo, totum in cryſtallos abit & cum butyro ♁ii rectificato convenit.

3. Balsamus Vulnerarius *B. V. p*). Antimonii crudi p. ii. ſalis culinaris p. i. argillæ p. xii, mixta in retortam injice & exinde deſtilla balſamum. Prodit inde butyrum ♁ii debile & parcum.

4. Oleum Antimonii *B. V.* Antimonii calcinati, ſalis gemmæ ana p. iii. pulvis ſilicum p. ii. mixta deſtillentur. Labor hic imperfectus ſimilis eſt præcedenti; ſal ſcilicet gemmæ ut plurimum continet paululum terræ calcareæ ſalitæ ſive ſalis ammoniaci fixi, quod acidum ſuum diuturno igne expelli ſinit.

5. Oleum Antimonii Crystallinum. Floribus ♁ii affunde aquæ fortis p. æ. digere & exinde deſtilla ſpriritum; hunc laborem, novam aquam fortem affundendo, aliquoties repete, tandem maſſam ex retorta deſtilla, excipiendo ſeorſim liquorem primum, dein, mutato excipulo, oleum. Hoc veteres pro butyro ♁ii habuerunt, nec injuſte. Nam illud acidum, quod aquæ

p) Sunt, qui butyrum ♁ii rectificat. & balſamum Vulner. B. V. pro ſynonimis habent; ſed, uti jam patet, minus recte.

aquæ fortis nomine veteres insignierunt, revera fuisse acidum salis, ex adnotatione apud Schroederum didici. Scilicet expelli jubent illam aquam fortem ex vitriolo calcinato, sale culinari & argilla.

δ. SAL REGULINUM ARSENICATUM.

Regulus ♁ii ab acido arsenici, teste Scheelio, via humida q) solvitur, solutio autem plerisque acidis uti & aqua pura decomponitur.

ε. SAL REGULINUM BORACINUM.

Hoc obtinetur, si regulo ♁ii, aqua regia soluto, adjiciatur solutio boracis. Sub hac operatione aqua Regis cum alkali minerali se conjungens expellit acidum boracis, quod regulum arripit & fundum petit.

ζ. SAL REGULINUM PHOSPHORATUM.

Calx ♁ii, teste *Bergmanno*, cum acido phosphori connubium init. Nuperrime etiam relatum legimus de regulo ♁ii in forma calcis vi naturæ per acidum phosphori mineralisato, quem Comes *Razoumowsky* in Sabaudia detexit, & experimentis subjectum invenit, ipsi æqualem mineram componi, si cal-

q) Via sicca nulla datur solutio, quia acidum arsenici eripit regulo suum phlogiston & inde in regulum arsenici mutatur.

cis ♁ii p. VIII. cum acidi phoſphori p. X. uniuntur r). Ejusdem mineræ ſpecimen poſſidet Illuſtriſſ. de *Holmſkiold*, ex Hungaria adlatum.

η. SAL REGULINUM SUCCINATUM.

Calx ♁ii, minime vero regulus, ab acido ſuccini ſolvitur, quæ quidem ſolutio, teſte Wenzelio, nulla ſolutione alkalina præcipitatur, niſi hepate ſulphuris ſoluto.

θ. SALIA REGULINA ACETATA.

1. Sal Antimonii ex ♁io crudo, (rectius e calce) ♁ crudum, poſt præviam per ſe calcinationem, aceto deſtillato extrahitur & dein evaporatur. Hæc extractio virtute emetica gaudet; regulum ex illa reduxi. Nullæ vero obtinentur cryſtalli.

2. Vitrum Antimonii Diaphoreticum. Sub hoc titulo intelligitur hujus vitri ♁ii ſolutio in aceto. Cum præcedente convenit.

3. Oxysacharum Vomitivum Ludovici. Vitri ♁ii dr. β. infundantur aceti vini unc. XVIII; digeſtione peracta filtretur liquor, in quo ſolvantur ſacchari unc. IV. ſolutio dein ad ſyrupi conſiſtentiam evaporetur. Nomini ſuo reſpondet hoc præparatum.

4. Tin-

r) Crell chem. Annal. 1786. IV. St. p. 291.

4. Tinctura ex Antimonio Calcinato *B. V.* Lapides prunellæ & antimonium crudum anatica proportione mixta per quinque dies igni reverberatorio committantur. Ex maſſa elota, (quæ fere eadem eſt ac crocus metallorum) ope aceti deſtillati extrahatur tinctura. Hæc quoad vires parum ab aqua benedicta Rulandi differt, ſed magis draſtica eſt.

5. Tinctura ex croco Metallorum *Bickeri.* Ex croco metallorum cum aceto deſtillato extrahe tincturam decantandam & ad mellis ſpiſſitudinem evaporandam. Nomen tincturæ improprium, vires autem cum præcedente conveniunt.

6. Tinctura Florum Antimonii Vitriolatorum. *Antidotus Lyſipyretos.* Flores ℥ii rubri & vitriolati primum ſpiritu vitrioli veneris, (i. e. ſpiritu vitrioli) dein ſpiritu ſaturni æthereo, (i. e. aceto concentrato e ſaccharo ſaturni deſtillato) infunduntur & extrahuntur. A præcedente parum differt.

7. Elixir Solare Antimonii. *Electrum* ſive *Lilium Paracelſi.* Reguli ℥ii & auri p. æ. ſimul funde & cum ſalis ammoniaci p. iv. ſublima; ſublimatione peracta, partes ſalinæ aqua eluuntur, reſiduum autem calcinatur; e calce primum aceto dein ſpiritu vini extrahuntur tincturæ poſt mixtionem concentrandæ. Hoc medicamen gaudet vi emetica, nihil vero continet auri, quippe qnod in reſiduo remanet.

8. Tinctura ex Floribus Reguli. *Antidotus panchreſtos.* Flores reguli ♁ii rubri per tres dies calcinationi committuntur, dein extrahuntur aceto, quod ad ſiccitatem evaporatur, huic denique affunde ſpiritum vini, quem iterum abſtrahe. Spiritu, ut præſcribitur, abſtracto, remanentia, ſubſtantiæ gummoſæ haud diſſimilis, idem ſiſtit præparatum ac illud, quod obtinetur extractione prima cum aceto, nempe ſal quoddam ♁ii acetatum *s*; niſi operatio ita inſtituatur, ut apud aliis auctores reperi, quod ſcilicet, extractione cum aceto peracta, reſiduo in retorta affundatur ſpiritus vini, hicque iterum deſtillatione abſtrahatur. Hic ſpiritus convenit cum tinctura ex ♁io rubro fixo, & balſamo vitæ B. V. quæ videantur ſub ſectione Pſeudoſtibiatorum.

ι. SAL REGULINUM BENZOINUM.

Exigua tantum portio calcis ♁ii ab acido Benzoes ſolvitur.

κ. SAL REGULINUM CITRATUM.

Acidum citri libenter regulum, attamen duntaxat ſub forma calcis vel vitri ſolvit.

λ. SAL

s) Hæc appellatio quibusdam fortaſſe impropria videbitur. Sed conſiderent, velim, particulas regulinas heic ab aceto eſſe ſolutas, licet forma cryſtallina non gaudeant, nam ex illa ſubſtantia quaſi gummoſa, maximam partem in aqua ſolubili, regulum reduxi.

λ. SAL REGULINUM CYDONIATUM.

Roob vel sapa Vomitoria *Sylvii*. Vitri ♁ii unc. 1. cum ſucci cydoniorum libr. iv. aliquandiu digere, liquorem digeſtum filtra & inſpiſſa ad ſyrupi conſiſtentiam. Eſt præparatum valde draſticum.

μ. SAL REGULINUM SACCHARATUM.

Regulus ♁ii ab affuſo acido ſacchari nigreſcit, ſolutio vero non datur niſi adhibeatur vel calx ♁ii, vel ejus vitrum, utrumque acido ſacchari ſolutum & evaporatum cryſtallos præbet, in aqua difficulter ſolubiles.

ν. SAL REGULINUM ACETOSELLATUM.

Acidum acetoſellæ, nec non ſal acetoſellæ ipſum, quod heic præſtat, calces antimonii ſolvit, cumque illis maſſam ſalinam ſiſtit tartaro emetico, teſte *Wenzelio* & aliis, haud diſſimilem; nec mirum, ſal enim acetoſellæ, hujusque acidum, juxta recentiorum experimenta parum aut nihil differt a cremore tartari hujusque acido, quod iterum indole convenit cum acido tamarindorum, ſacchari, lactis, vini, hisque ſimilibus vegetabilium acidis.

ξ. SAL REGULINUM TAMARINDATUM.

Sal eſſentiale tamarindorum cum alkali vegetabi-

li ſaturatum cum vitro ♁ii anatica proportione mixtum atque in ſufficiente quantitate aquæ per ſemihoram coctum, teſte *Laſſonio* præbuit ſal emeticum, viribus & indole neque a tartaro tartariſato antimoniali *Bergmanni*, neque a præcedente ulla ratione diverſum.

c. SALIA REGULINA TARTAREA.

1. *Cum acido tartari puro.*

Experimenta, quæ cl. *Bergmann t*), cum ſale eſſentiali tartari & regulina ♁ii parte ſub variis formis inſtituit, (adhibendo nempe regulum, hepar, crocum metallorum, vitrum, ♁ diaphoreticum, materiam perlatam, pulverem Algarothi &c.) manifeſte oſtendunt, acidum tartari ſolum nihil fere in corrodenda regulina ſubſtantia valere, quamdiu illa adhuc phlogiſto abundat, ſed prout hoc diminuitur, illa magis quoque ſolutioni apta redditur. Aſt Vitrum ♁ii, phlogiſto licet ditius, quam quidem ♁ diaphoreticum, nihilominus faciliori negotio ſolvitur, quam hoc; non tamen, adeo ut acidum tartari purum pro menſtruo congruo ad parandum tartarum emeticum haberi queat.

2. *Cum tartaro tartariſato.*

Stibium Tartaro Tartarisatum *Bergmanni u*). Tartarus tartariſatus ſubſtantiæ regulinæ ſtibii ſolvendæ

t) Diſſ. de Stibio tartariſato, Upſal. 1773 p. 9 ſeqq.

u) l. c. p. 16.

dæ par eſt & fere eodem modo ad varias ſtibii præparationes ſe habet atque cremor tartari, adeo, ut ab illo ſale medio regulus ♁ii parum aut nihil ſolvatur, crocus metallorum magis, vitrum autem ♁ii, ♁ diaph. & mercurius vitæ maxime in illo ſit ſolubilis.

3. *Cum cryſtallis tartari.*

Tartarus Emeticus, *Tartarus ♁ialis, Stibium* ſive ♁ *tartariſatum.* Hujus medicamenti, omnium ♁ialium facile præſtantiſſimi, præparatio eo redit, ut tam acidum cryſtallorum tartari quam tartarus tartariſatus in illis deliteſcens regulinas ♁ii partes ſolvant atque eiscum vel in chryſtallinam vel pulverulentam formam abeant.

Ad hoc præparandum chemici variis uſi ſunt methodis, variisque ex ſtibio præparatis, uti hepate ♁ii, croco metallorum, calce ♁ii per ſe, vitro ♁ii, nec non mercurio vitæ. Prima, ni fallor, formula reperitur apud *Adrianum Mynſicht v*, qui crocum metallorum adhibuit. *Zwelfer* autem ut & *Saunders x*) vitrum ♁ii commendarunt. Horum ſententiam amplexi ſunt *Wiegleb y*) & *Höpfner z*). *Laſſone* & *Bergmann a*) deinde

v) *Theſaur. chem. med.* Hamb. 1631.

x) *Obſ. de Antimon.* p. 80.

y) *Algem. Handb. der Chem.* §. 1045.

z) *Abhandl. über die Bereit. des Brechweinſt.* Weim. 1782.

a) l. c. p. 16.

deinde novam propoſuerunt methodum. Duæ unciæ totidemque drachmæ pulveris Algarothi cum unc. v. cryſtallorum tartari & lib. IV. aquæ fontanæ per ſemihoram in vaſe figulino leniter coquantur, ſolutio filtrata, remanente in filtro pauco pulvere nigricante, in alio vaſe leni igne ad cuticulam evaporetur & cryſtallisationi exponatur. Quantitas tartari emetici hoc modo cryſtallisati fere eadem vel etiam paulo major eſt quantitate cremoris tartari adhibiti. Licet vero de ſucceſſu hujus operationis nullum ſit dubium, confido tamen pleroſque practicos methodum *Saunderi, Wieglebii* vel *Höpfneri* fore prælaturos. Illorum methodus breviter hæc eſt. Vitri ℥ii rite parati, (i. e. pellucidi coloris hyacinthini) p. I. & cryſtallorum tartari p. II. affundatur aquæ tantum, ut ad unc. β. tartari aquæ addatur lib. I. Coctio inſtituatur, imprimis ſi quantitatem majorem, e. g. libram tartari emetici parare velis, per horas XII. *b*), & ſub coctione tantum aquæ rurſus affundatur, quantum fuit evaporatum. Poſthac liquor fervidus filtretur & filtratus ſub continua agitatione ad ſiccitatem inſpiſſetur. In hoc tartaro emetico pondus cremoris tartari, a ſoluto vitro adauctum diverſum ab auctoribus ſtatuitur. Hæc autem diverſitas non imputanda eſt majori minorive portioni vitri ℥ii, a cremore tartari ſolutæ, ſed potius inſpisſationi

b) Coctionem per 24 hoars injunxit cl. Wiegleb; ſed hoc tum demum neceſſarium eſt, cum vas non fuerit ſatis capax.

ſationi ad pulverulentam ſiccitatem haud inſtitutæ, unde fit, ut cremoris tartari aqua cryſtalliſationis haud rite evaporata pondus tartari emetici augere valeat. Namque licet ab uncia I. cremoris tartari drachmas III. cum ſcrupulis II. vitri ʒii per debitam coctionem ſolvi ipſe experimentis didicerim *c*); nihilominus tamen in tartaro emetico ad pulverulentam ſiccitatem inſpiſſato, minime, ut ait *Saunderus*, cryſtallorum tartari uncia quæque augmentum ponderis ad drachmas tres, ſed ad drachmam unam cum dimidia acquirit. Hinc ergo patet, quam neceſſaria ſit hujus medicaminis inſpiſſatio ad pulverulentam ſiccitatem. Caveatur quoque, ne coctio fiat in vaſis, quorum materia in ſolutione fervida cremoris tartari ſolubilis eſt. Cum tartarus emeticus, hôc modo præparatus, intentioni practicorum egregie ſatisfaciat, non conſultum fore duco mercurium vitæ in locum vitri ʒii ſubſtituere.

4. Stibium Tartarisatum Ammoniacale *Laſſonii.* Cl. *Laſſone* tartarum emeticum cum æ. p. ſalis ammoniaci depurati invicem miſcuit: miſcelæ partibus II. aquæ partes III. affundi ſolutionemque ſalinam cryſtalliſationi tradi juſſit. Ejusmodi tartarus emeticus non ſolum ob ſummam in aqua ſolubilitatem absque præcipitatione practicis commendandus eſt, ſed etiam ob virtutes ſalis ammoniaci peculiares, quæ cum illis tartari emetici junctæ ſcopo medicorum egregie ſæpe

c) Idem quoque obſervavit cl. *Höpfner* & alii.

ſæpe favent. Plura de hoc præparato adferre non hujus loci eſt; doſin vero hujus altero tanto majorem eſſe debere, ſponte liquet.

5. Essentia Antimonii Emetica *Schroederi.* Florum ♁ii alborum unc. ii. ß. tartari crudi unc. v. cum q. ſ. aquæ ad plenariam ſolutionem coquantur. Decoctum coletur & ad remanentiam unc. vi. evaporetur. Huic remanentiæ adde ſacchari albi unc. vi. atque ad conſiſtentiam ſyrupi inſpiſſa. Hunc ſyrupum eſſe emeticum, at impurum & infidum, nemo non videt, cum non modo flores ♁ii, quoad vires incertas, ſed etiam tartarum crudum, ſemper impurum præſcripſerit auctor. Ab antiquis a dr. ß. ad 1 ß. propinatus fuit, quod ſi impune factum ſit, ſine dubio tartaro crudo inhærentes impuritates vim florum mitigarunt.

π. SALIA RGEULINA VINOSA.

1. Essentia ſ. Vinum Antimonii *Huxhamii d*). Vitri ♁ii rite præparati unc. i. in pulverem redigatur, cui affundantur vini maderaici optimi frigidi unc. xiv; hoc liquidum per x. aut xii. dies ſæpius agitetur; ſubſideat deinde liquor per unum alterumque diem, effun-

d) Opp. phyſic. medic. edit. Reichel. T. III. p. 129. vid. & ejusdem *Medical & Chemical Obſervations upon Antimonium.* Lond. 1756. p. 1.

effundatur vinum, & coletur per chartam bibulam album, ſerveturque in lagena vitrea bene obturata. Tali modo paratum vinum, pergit auctor, per plures annos conſervari poteſt; præſtat tamen elapſo uno alterove menſe recens denuo parari, quia, ut recte admonet *Leonhardi*, per longam moram aliquid regulini fundum & latera vaſis petit. Vinum maderaicum ab auctore præfertur, quia melius, quam pleraque alia vina, conſervatur; vinum tamen album hiſpanicum generoſum bene quoque convenire aſſerit. Modum præparationis *Huxhamii* verbotenus adduxi; quia certe optandum eſt, hocce præparatum, utpote reliquis ♁ii tincturis, infuſionibus nec non plerisque antimonialium præparatorum, ob ſubtiliſſimam partium regulinarum in vino grato ſolutionem, palmam præripiens, ſemper & ubique idem eſſe. Quare illud etiam primo loco inter ſalia regulina vinoſa poſui, non ut horum antiquiſſimum, ſed ut reliquorum normam. Laudo quoqe ſententiam auctoris, qui illud in ultimis ſuis ſcriptis absque aromaticis parari jubet. Vinum enim ♁ii, per ſe ſat efficax & jucundum remedium, aromaticorum virtute & deliciis non indiget; præterea ſi quis de illorum efficacia in hac vel illa indicatione aliquid boni exſpectat, addere illi licibit vinum quoddam aromaticum vel ſpiritum huic ſimilem. Doſis hujus medicaminis pro medendi ſcopo vario varia eſt: propinatur nempe adultis a guttis xxx. usque ad unc. ß. De hujus vini meritis & juſta laude lege plura in *Huxhamii* opp. l. c.

2. Vinum Antimoniale *Leonhardi e*). Eſt ſolutio tartari emetici in vino dulci, quam vino ♁ii H. auctor præferendam eſſe putat; ſed ad meam aliorumque practicorum opinionem minus juſte, non enim dubitandum eſt ſalia metallica, ſi per acidum, quod certe vino dulci ineſt, ſolvuntur, alterationem quandam ſubire, & præſertim tartarum emeticum, qui vel ſola aqua ſolutus ſucceſſu temporis facile inde ex parte præcipitatur. Suam tamen hoc vinum meretur laudem, ſi determinatam quantitatem tartari emetici contineat, inprimis ſi ſolutio fiat extemporanea, eademque non multo poſt ægris propinetur.

3. Infusio Vitri Antimonii *B. V.* Vitri ♁ii pulveriſati dr. i. vel dr. ii. cum vini generoſi lib. iii. per ſat longum tempus leni calore digerantur. Etiamſi proportio vitri ♁ii ad vinum magnopere ab ea, quam præſcripſit *Huxhamus*, recedat, utrique tamen ſimilis ineſt virtus, cum exigua tantum portio vitri a vino ſolvatur.

4. Aqua Benedicta *Rulandi*, per infuſionem croci metallorum cum vino Rhenano obtinetur & natura ſua parum aut nihil a priori differt.

5. Vinum ſive Hippocras Emeticum *Muſitani*. Recipe mercurii vitæ unc. ii. ß., caryophyllorum, cinnamomi

e) Macquers *chemiſch. Wörterb.* a *Leonhardi* edit. T. V. p. 331.

namomi aa dr. 1β. vini græci lbr. II, leni calore digerantur. Hoc vinum ſuo nomini facile reſpondebit.

CLASSIS TERTIA.

Regulino-Sulphurea dicimus illa præparata, in quibus regulus & ſulphur quidem adſunt, ſed neque in proportione, neque formâ *f*), quibus natura ♁ formavit, adeo, ut jam hæc jam illa pars prævaleat. Hæc iterum ſunt diſtinguenda in ſimplicia & compoſita.

a. *Simplicia* quid ſint per ſe eluceſcit; ceterum non negaverim hiſce interdum portiunculam menſtrui & præcipitantis adhæreſcere. In his vero adornandis, quoad ejus fieri poteſt, ordiemur ab illis, quæ indole & viribus proxime accedunt ad ♁ crudum.

1. Cro-

f) Cl. *Ebell* ♁ crudum, Kermes minerale & ſulphur ♁ii auratum &c. in una eademque claſſe poſuit, ſed mea opinione minus juſte; pars enim regulina Kermes mineralis & ſulphuris ♁ii aurati his non ineſt in ea proportione ad ſulphur, qua eſt in ♁io crudo, nec in eadem forma, ſed potius ceu calx, phlogiſto plus minus orbata: præterea crocus metallorum, quem inter calces poſuit, regulino-ſulphureis adnumerandus fuiſſet, utpote non ſolum magna parte ſui phlogiſti, verum etiam aliqua ſulphuris gaudens.

1. Crocus Antimonii Medicinalis. ♁ii crudi p. viii, nitri p. i. mixtæ ſimul fundantur, maſſa fuſa edulcoretur. Hic crocus eſt ſpecies reguli ♁ii medicinalis; mitius tamen ob minorem privationem ſulphuris agit vulgari; quare illum heic primum adduxi: reliquæ autem ſpecies videantur in ſequenti deſcriptione.

2. Regulus Antimonii Medicinalis, ſ. *Febrifugum Craanii*, ſ. *Rubinus ♁ii.* Antiquiſſima & vulgatiſſima methodus ſequens eſt: ♁ii crudi p. v, ſalis culinaris p. iv. & alkali tartari p. i. ſimul fundantur. Maſſa fuſa, frigefacta & a ſcoriis ſeparata terendo in pulverem mutetur, qui aqua calida ablutus ſiccatur, iterumque in ſubtiliſſimum pulverem teritur. Hoc præparatum colorem ex fuſco rubrum exhibens, perperam vocatur regulus, qui vires fere habet ♁ii crudi, ita tamen ut hôc paulo ſit efficacior; exigua enim portio alkali, ſub fuſione cum ſulphure & regulo hepar ♁ii efficiens, parum ſulphuris, facta nempe ablutione, detrahit, acidi ſalis culinaris pars non nihil reguli ſub forma butyri ♁ii ſiccioris aut florum volatilizat; maxima autem ſalis culinaris pars ſcoriam ſuper noſtra format maſſa, adeoque a nonnullis omittitur. Varii præterea propoſiti ſunt proceſſus, alii enim loco alkali adhibuerunt vel tartarum crudum *g*), vel tartarum

g) Alii ex ſpumæ (rectius ſedimenti incruſtati) Thermarum Carolinarum p. 1, ♁ii crudi p. v. per fluxionem lentam,

rum vitriolatum, vel nitrum, quorum ſalium prius ſub fuſione in alkali mutatum hepar ♁ii format, alterius vero acidum cum phlogiſto reguli ſulphur: acidum autem nitroſum primum ſub detonatione portionem ſulphuris ♁ii arripiens cum illo avolat, deinde alkali nitri a ſuo acido liberum, quantum per quantitatem licet, cum ſulphure ♁ii hepar ſulphuris conſtituit, quod ſubſtantiam regulinam ex parte ſolvit. Patet adeoque, quamdiu una tantum pars hujus vel illius ſalis ad quinque partes ♁ii ſumatur, parum intereſſe, quonam horum utamur; ſalium vero portione adaucta, actionis alkali & nitri non una eademque ratio eſt. Sunt & qui regulum medicinalem per ſyntheſin parant, adjiciendo nempe croco metallorum, aut vitro ♁ii ſulphur commune; poteſt quidem hac via acquiri medicamen a regulo medicinali parum diverſum, ratione nempe habita ingredientium juſtæ proportionis: aſt cui bono? Sunt etiam, qui regulum medicinalem per fuſionem ſulphuris ♁ii aurati parari jubent; hoc autem fuſum a regulo medicinali ſtricte dicto & indole & viribus differre, quis non videt? in ſulphure enim aurato pars ſulphurea prævalet, hujusque pars regulina mutationem majorem ſubiit, quam

lentam, ut ebullitio nimia impediatur, idem medicamen pararunt, huicque præparato ob particulas ſubtiliſſimas ferreas, ſali Thermarum incluſas, mirificam tribuerunt efficaciam; ferri vero admixtio per chemicas operationes magis determinato & certiori modo fieri poteſt.

in regulo medicinali fieri ſolet. Experimento rem illuſtrabo: ex ♁ii crudi & vitri ♁ii p. æ. per fuſionem cum pauco alkali paravi regulum medicinalem, ab illo, methodo antiquiſſima pararo, fere nihil diverſum: nec mirum; nam vitrum ♁ii, non ſolum ſulphuris, verum & maxima parte phlogiſti orbatum, ſi ♁io crudo adjeceris, idem evenit, ac ſi de hôc aliquam ſulphuris portionem detraxeris, ejusque regulum pro parte in calcem mutaveris.

3. Crocus Antimonii Mitior *h*) paratur ex ♁ii crudi p. II, nitri p. I. mixta ſimul fundantur, maſſa fuſa edulcoretur. Hoc præparatum regulo medicinali acrius eſt, & croco metallorum mitius.

4. Panacea Antimonii *i*) paratur, uti antecedens, ex ♁ii crudi p. II, nitri p. I, ſalis culinaris p. I. β, pulveris carbonum p. I. Edulcoratum præcedente paulo acrius eſt, & croco metallorum mitius. Omnia hæc præparata ſunt medicamenta varii gradus medii inter ♁ crudum & crocum metallorum; cujusmodi autem varietates praxis medica vix expoſcit.

5. Crocus Antimonii ſ. Metallorum, *anodynum minerale, terra ſancta Rulandi.* Hepar ♁ii, ſive per fuſionem ♁ii cum alkali, ſive per detonationem

cum

h) Vide new Lond. diſpenſatory.

i) loco citato.

cum æquali portione nitri paratum *k*) ſufficiente quantitate aquæ fervidæ ſolvitur, ſolutio adhuc calida colatur, reſiduum denique ablutum pulverem ſiſtit colore ſpadiceo præditum. Ob colorem *crocus* vocatur, qui cognomen *metallorum* ſortitus eſt, quod veteres ſtibium pro matre veluti omnium metallorum habuerint. *Croci metallorum*, qui a *Rulando*, *Brendelio*, Denzelio nomen habent, nihil a priori differunt, niſi ſalium adjectorum copia juſto major fuerit, uti nec *crocus metallorum abſynthiacus Mynſichti;* ſal enim abſynthii non alia virtute in ſtibium agit, quam alkali. Quid autem ſit crocus metallorum, paulo accuratius examinemus. Hepatis ♁ii indolem notam ponimus, hujus maſſa calida, aquæ fervidæ injecta, partim ſolvitur, ob hepar ſulphuris in aqua ſolubile, ſecumque vehente regulini quid, ut lotiones ejusmodi hepatis monſtrant; namque ſucceſſu temporis ex illis ſponte ſecedit pulvis colore ex rubro ſpadiceus, qui

k) Hæc in præparando hepate ♁ii differentia in cauſſa quoque eſt, cur nonnihil diſcriminis inter crocos metallorum intercedat. Sic croco metallorum, poſt elotionem hepatis ♁ii per detonationem cum nitro parati, ſuperſtiti, teſtibus *Scheele* & *Wiegleb*, portiuncula arcani duplicati ſemper adhæret, ablutione quantumvis optime inſtituta. Eſt & ejusmodi crocus, teſte *Meudero*, lenioris efficaciæ, idque procul dubio ob eandem cauſſam; nam proportio ſulphuris hujus croci ad regulinas partes certe minor eſt illa, quæ in croco ex hepate ♁ii cum alkali fuſo obtinet.

Kermes minerale audit, poſtea, adhibito acido, alius præcipitatur pulvis, altiori colore præditus, nempe ſulphur ♁ii auratum; pars reliqua maſſæ hepaticæ inſolubilis & in filtro remanens eſt ſpecies quidem Kermes mineralis, cujus partes regulinæ nonnihil phlogiſti & ſulphuris continent; poſterioris indicia præbet aër hepaticus, exinde ſub affuſione acidi ſalis oriens, & croci metallorum ulterior cum nova additione nitri detonatio; minorem tamen ſulphuris portionem continet, quam Kermes minerale, quia ſulphur ſub lotione a croco ſeparatur, verum in præparatione Kermes mineralis ſulphur cum particulis regulinis ſpontanea ſeceſſione fundum petit. Ex hiſce adeoque liquet, quantum crocus metallorum a Chermes minerali diſcrepet, ſimulque perſpicitur, quam longe a veritate aberrarint, & qui illum pro hepate ♁ii, ablutione partibus ſalinis orbato habuerint, & qui meram ♁ii calcem eſſe dixerint.

6. Kermes s. Chermes Minerale, *ſulphur ♁ii rubrum, Pulvis Carthuſianorum.* Primam hujus pulveris formulam dedit chirurgus nomine la *Ligerie l*) quam

l) Hic formulam accepit a Monacho quodam Carthuſiano, nomine *Simon*, qui primum hanc a B. V. mutuavit, & dein cum ſuis fratribus hujus pulveris virtutem in ſe & aliis exploravit, inque proprio celebravit tractatu, cujus verſio in linguam Franco-Gallicam inſcripta eſt: Uſage de la veritable poudre Alkermes, ou

quam poſt illum fuſius explicavit *Gaubius*. Methodus antiquior hæc eſt: ♁ii crudi ruditer pulveriſati p. IV. coquuntur per horas quatuor cum liquoris nitri fixi p. I. & aquæ communis p. VIII. Abſoluta coctione lixivium fervidum filtratur & reponitur, ut ex eo refrigerato pulvis ſe ſe præcipitet coloris obſcure rubri. Reſiduum ♁ iterum cum eadem liquoris nitri fixi & aquæ communis quantitate coquitur, & ex filtrato & frigefacto liquore ſponte rurſus ſecernitur Kermes minerale. Idem proceſſus tertia vice repetitur, omniaque tria præcipitata mixta optime cum aqua edulcorantur, & dein exſiccantur; tandem ſpiritus vini ſemel vel bis pulveri ſuperfuſus deflagratur. Hæc methodus id incommodi habet, quod coctio ob exiguam alkali proportionem ad ſtibium ſæpius reiteranda ſit; hinc recentiores, ſalis alkalini copia aucta, per unicam potius, quam per plures coctiones Kermes minerale parare ſuadent, & deflagrationem ſpiritus vini nullius uſus omittunt. Proportio maxime idonea eſt, ſi ♁ii crudi p. I, ſalis alkali depurati p. IV. aquæ communis p. XVI. ſimul coquuntur. Alii lixivium cauſticum adhibendum eſſe volunt, quod procul dubio præſtat, ſi modo probe caveatur, ne id calce inquinatum ſit. Alii loco lixivii alkalini uſu ſunt calce viva, de qua *Saunderus m*): „Ope cal-

ou aurifique mineral, dite Vulgairement Poudre des Chartreux. Paris 1719.

m) Obſervat. de ♁io p. 56.

cis vivæ Kermes minerale omnino ſimile illi, quod ab aliis alkalinis, ſed minori copiâ, obtinetur." Rectius ille, pro „*omnino ſimile illi*," dixiſſet impurum; ejusmodi enim decoctio, ſpontaneæ præcipitationis gratia repoſita, per attractionem aëris fixi ex aëre atmoſphærico obducitur cuticula, quæ re vera eſt calx cruda, quæque una cum particulis regulino-ſulphureis & reliqua calce ſoluta fundum petit. Uſus adeoque Kermes mineralis, quod auxilio aquæ calcis vivæ obtinetur, omnino rejiciendus eſt. Utrum autem lixivium alkalinum factum ſit e ſale tartari extemporaneo, an ex alio ſale alkalino fixo, dummodo puro, nihil refert. In genere in præparando Kermes minerali non opus eſt determinata proportione ingredientium *n*); totius enim proceſſus cardo in eo vertitur, ut ♁ pulveriſatum cum lixivio alkalino, inprimis cauſtico, tamdiu coquatur, donec id ♁nialibus ſatis ſuperque ſaturum ſit (ſaturatio patet ex pulvere rubeſcente liquori innatante) quo facto, lixivium, vel rectius hepar ſulphuris liquidum, partem reguli ſolutam continens, ab igne remotum ſtatim & adhuc fervidum filtratur, vel potius caute decantatur cum pulvere innatante. Liquor

n) Qua ſi neceſſario opus eſſet, ſequitur quoque ut proportionem ſulphuris, quod ♁io ineſt, adamuſſin noſcimus; hæc autem, quemadmodum alibi diximus, incerta eſt, niſi in ſtibio regenerato, quod tam hanc ob cauſſam, quam ob puritatem in præparando ſulphure aurato commendavit ampliſſimus Præſes. CRELL *chem. annal.* 1. B. l. St. 1784. p. 39.

quor decantatus ad cryſtalliſationem tartari vitriolati, in alkali forte deliteſcentis præcavendam, duplo pondere aquæ fervidæ augetur; lixivium hoc dilutum & pene frigefactum decantatur a pulvere in fundo remanente, huic iterum aqua calida affunditur, ſimulatque pulvis fundum petierit, decantatio rurſus inſtituitur. Tali modo præparatum Kermes minerale, ſi iterum edulcoratum fuerit, minori quidem obtinetur copia, ſed purius eſt, & tum a ſalibus mediis, tum ab alkali quam maxime immune, adeoque ejus in medicina uſus efficacior & certior. Cl. *Bergmann* reperit in Kermes mineralis p. 100 deliteſcere reguli p. 52, & ſulphuris p. 48: at cl. *Geoffroy* in Kermes mineralis p. 100 invenit reguli p. 24, ſulphuris p. 57, & alkali p. 19. Hæc autem differentia partium hujus præparati conſtitutivarum procul dubio vel ex errore calculi, vel potius diverſæ præparationis & ſeparationis modo reſultat. Quantitas alkali admixti, non autem alteratio ſulphuris procul dubio in cauſſa fuit, cur cl. Geoffroy cinnabarim, poſt admixtum mercurium, inde ſublimare nequiverit, niſi addito vitrioli acido.

7. Kermes Minerale *Bergmanni.* ℥ii diaphoretici eloti & ſulphuris communis p. æ. mixtæ leni calore caute funduntur. Num hæc ſpecies eadem ſubtilitate, qua præcedens, gaudeat, valde eſt dubium.

8. Sulphur Antimonii Fixum *Stabelii o)* præpara-

o) Chem. dogmat. p. 315.

paratur per solutionem eodem modo ac Kermes minerale, nisi quod loco ♁ii crudi sumatur regulus medicinalis, & pro liquore nitri fixi adhibeatur alkali fixum, ope calcis vivæ acido aëreo orbatum. Pulvis rite ablutus & siccatus a Kermes minerali nihil differt; liquet autem e regulo medicinali minorem illius acquiri copiam, quam si ♁io crudo usus fueris. Ratio ex illis, quæ sub sectione reguli medicinalis dicta sunt, manifesta est.

9. Sulphur Antimonii *Hoffmanni p*). E regulo medicinali & alkali fixo paratur lixivium hepatis, ex quo ope aquæ calcis vivæ loco acidi cujusdam fit præcipitatio. Hoc sulphur cl. *Hoffmann* sulphure aurato communi fixius & virtutis lenioris esse perhibet. Per fixitatem auctor procul dubio difficiliorem ejus solubilitatem intelligit, cujus, uti & virtutis lenioris ratio facile exinde colligitur, quod pulvis noster, quem Kermes minerale impurum voco, sub spontanea præcipitatione secum vehat particulas calcareas, easque in crudas, ut vocant, ab aëris accessu mutatas; nam e lotione ♁ii hepatica frigefacta, absoluto nimirum pulveris spontaneo secessu, ope quidem acidi cujusdam, non autem beneficio aquæ calcis vivæ ulteriorem fieri præcipitationem, experimentis constat.

10. Flores Antimonii Crudi per se. Ad hos obtinendos ♁ crudum ex cucurbita, cui superimponitur

q) Obs. Phys. Chem. p. 290.

tur alembicus l. a. ſublimatur. Ejusmodi *flores* tum ob variam proportionem ſulphuris, cujus plus minus ſub ſublimatione deflagrat, ad regulum, tum ob majorem minoremque mutationem vel jacturam regulini phlogiſti, quo in hoc proceſſu orbatur ſtibium, colore & virtute quam maxime inter ſe diſcrepant; hinc nulla ratione habita emendationum, quas commendarunt antiqui, eorum uſus jam dudum merito rejectus eſt.

11. Sulphur Antimonii ex Minera, *vel ex ♁io crudo.* Sub hoc intellexerunt vetuſtioris ævi chemici, ut Baſilius Valentinus, Quercetanus, Keslerus, Hartmannus & alii, modo Kermes minerale, modo ſulphur auratum, utrumque autem jam ex minera ♁ii, jam ex ♁io crudo via ſicca, ut vocant, & humida ſimul, vel tantum via humida paratum. Nec in præparando ſulphure aurato via humida ab hodiernis chemicis multum aberrarunt; adhibuerunt enim lixivium, modo ex alkali vegetabili ſolo, cui interdum adjecerunt alkali minerale, modo ex alkali vegetabili cauſtico, quin & nonnulli mineræ vel ♁io crudo adiderunt ſulphur commune, & ad præcipitationem plerumque uſi ſunt aceto. Hinc, ſi paulo accuratius rem tractaſſent atque explicaſſent, & niſi mineræ ♁ii virtutem mirificam ineſſe crediſſent, venerandam antiquitatem nihil ſane neglexiſſe video, quod circa hæcce præparata noſtra emendaverit ætas.

12. An-

12. Antimonium Diaphoreticum Tartarisatum. ♁ crudum & ſal tartari æquali proportione mixta funduntur, maſſa e crucibulo deſumta loco humido deliquefcendi ergo reponitur, e liquore dein obtento ope acidi vitrioli diluti præcipitatur pulvis edulcorandus. ♁ diaph. tartariſatum impropria eſt hujus præparati denominatio; nam illud nulla ratione differt a ſulphure aurato. De ſpontanea liquefactione maſſæ hepaticæ nil loquar, cum omnibus conſtat, hujus cum aqua coctionem eſſe præferendam.

13. Panacea Glauberiana r) alias Conerdingiana. E lixivio hepatis ♁ii vel ſcoriarum reguli ſimplicis cum ſolutione cremoris tartari loco acidi cujusdam inſtituitur præcipitatio. Præcipitatum hocce edulcoratum & ſiccatum panaceam nuncupavit *Glauberus*; eſt autem ſulphur ♁ii auratum; acidum enim præcipitans præcipitati indolem heic ipſius ſulphuris ♁ii nequaquam mutat, niſi, quatenus tartari tartariſati portiuncula præcipitato forſan adhareat; maxima enim ejus portio ſub edulcoratione certe abluitur.

14. Sulphur Antimonii Auratum, ſ. *præcipitatum* in genere ex quovis hepate ♁iali, uti etiam ex ſcoriis reguli ♁ii ſimplicis, nec non e reſiduo tincturæ ♁ii tartariſatæ obtinere licet, parato nempe ex illis lixi-

r) *Menderi* analyſ. ♁ii p. 69. & *Hagen* Lehrbuch der Apokunſt §. 577.

lixivio, ex quo ope acidi cujusdam, ut aceti, vel etiam acidi vitrioli diluti præcipitatur pulvis; hæc autem præcipitatio non unica, ſed tribus utplurimum vicibus inſtituitur; pulvis tertia vice præcipitatus, colore altiori aurantio præditus, probe elotus caute ſiccatur. Hæc methodus chemiæ peritis manca eſſe videtur, nec immerito. Ratio enim, cur tertia vice præcipitatum ſulphur tantum a practicis medicis præſcribatur, ſola quærenda eſt in ſulphuris tertiæ præcipitationis majori copiâ ad partes regulinas, unde ejusmodi ſulphuris præ ſulphure 2da aut 1ma vice præcipitato efficacia lenior. At vix & ne vix quidem in ſingulis hiſce præcipitationibus, utcunque accurate inſtitutis, ratio ſulphuris ad regulum una eademque ſemper eſſe poteſt, ob majorem minoremque copiam pulveris, qui hac vel illa vice præcipitatur. Hinc, uti jam diximus, recentiores chemici methodum præparandi ſulphur ♁ii præcipitatum ſequentibus modis emendare conati ſunt. Nonnulli enim unicam præcipitationem ſuadent; alii pulverem diverſis vicibus præcipitatum in unum miſcent; at tum iſte pulvis virtutis efficacioris eſt, quam ille tertia vice præcipitatus. Hinc *Hirſchingius* *s*), *Wieglebius* *t*) & alii *u*) ex ♁io crudo cum determinata

s) ♁ii crudi p. I. ſulphuris comm. p. II, ciner. clavellatorum depurat. p. IV. mixta funduntur.

t) ♁ii crudi p. I, ſulphuris p. β. cin. clavell. p. III.

u) Pharmacopoea Stralſund. 1778 præſcripſit ♁ii crudi & ſulphuris ana partem I, cin. clavell. p. II.

minata proportione ſulphuris communis & alkali tartari per fuſionem pararunt hepar ♁ii, quod dein per coctionem in aqua ſolverunt & omne, quod præcipitari poteſt, una vice ope acidi vitrioli diluti præcipitarunt. Per fuſionem vero quædam pars ſulphuris in aërem diſpergi poteſt, adeoque ratio ſulphuris ad regulum incerta redditur. Ad hanc jacturam ſulphuris præcavendam hodie plerique, & *Wieglebius* ipſe, illorum ſequuntur ſententiam, qui ſulphur ♁ii per coctionem cum lixivio cauſtico parari ſuadent. Hanc methodum commendarunt *Wallerius*, *Baumè*, *Lemery v*) & accuratiſſime tandem *Göttlingius x*), qui ♁ii crudi partes II. cum ſulphuris communis partib. III. exactiſſime in pulverem miſcuit, hujus pulveris unc. IV. β. coquuntur in menſuris tribus lixivii cauſtici, ex alkali vegetabilis depurati unc. XII. & calcis vivæ unc. XVI. parati. Abſoluta coctione lixivium ♁iale hepaticum filtratur; liquor filtratus cum ſufficiente aquæ copia diluitur & ope ſpiritus vitrioli omne ſulphur, partes regulinas ſecum vehens, una vice ex eo præcipitatur, quod rite elotum & caute exſiccatum pondus unciarum IV. æquare ſolet. In hoc præcipitato ratio ſulphuris ad regulum, teſte *Bergmanno*, eſt uti 75 ad 25.

b. *Com-*

v) Hi uſu ſunt lixivio cauſtico ſaponariorum absque additamento ſulphuris.

x) Crells neue Entdeckung. in der Chemie T. II. p. 14. ſeqq.

b. *Composita.*

1. Hepar Antimonii, s. *hepar sulphuris antimoniale* obtinetur, si ♁ii crudi & nitri p. æ. mixtæ carbone accendantur. In hoc processu nitrum sub detonatione partim cum sulphure ♁ii deflagrat, partim in alkali mutatum cum reliquo sulphure hepar sulphuris efficit, quod partes regulinas solvere valet, oriturque simul portiuncula salis polychresti *Glaseri* ex acido sulphuris & alkali nitri. Partes itaque ejusmodi hepatis ♁ii sunt sulphur, (in minori tamen proportione, quam inerat ♁io crudo) alkali vegetabile, & partes regulinæ quodammodo reclusæ & phlogisti parte orbatæ, nec non sal polychrestum Glaseri. Si vero, ut nonnulli faciunt, sumseris ♁ii crudi & alkali vegetabilis fixi p. æ., hancque miscelam fuderis, nulla oritur detonatio, adeoque minor fit sulphuris jactura; hinc ejusmodi hepar ♁ii indole & viribus proxime accedit ad ♁ crudum, quo tamen paulo fortius est, ob indolem reguli, ope hepatis sulphuris mutatam; mitius autem est hepate ♁ii per nitrum parato.

2. Liquor Antimonii *per deliquium* s. *balsamus ♁ii ex scoriis* obtinetur, si scoriæ reguli ♁ii simplicis (nimirum per nitrum & tartarum parati) aëri ad deliquescendum exponantur. Liquor iste est solutio hepatis sulphuris ♁ialis.

3. Sulphur Antimonii Diaphoreticum *Schroederi.* Scoriæ reguli ♁ii martialis loco humido ad deliquescendum reponuntur, liquefactæ cum aqua coquuntur, & dein solutione alkali fixi fit præcipitatio. Præcipitatum est sulphur ♁ii martiale, & cum præparato hujus nominis convenit, nisi quod particulæ ferreæ in hoc subtiliores esse videantur. Præcipitatio autem solutionis alkalinæ per alkali antiquum sane olet chemiæ studium.

4. Sulphur Antimonii Martiale. Ex lixivio hepatis ♁ii loco acidi cujusdam fit præcipitatio per solutionem vitrioli martis. Præcipitatum est sulphur ♁ii auratum martiale, colore nigrescente præditum; nam acidum vitrioli (quod solutioni vitrioli martis inest) cum alkali lixivii hepatis copulam init, adeoque pars regulina cum sulphure fundum petit, secumque vehit Martem, nemine, cui nubatur, relicto.

5. Flores Salis Ammomiaci Antimoniales, *flores stibii Helmontii*, s. *flores ♁ii compositi*, sub his intelliguntur flores ex ♁ii crudi & salis ammoniaci p. æ. sublimati. Hi flores nondum edulcorati procul dubio sunt virtutis admodum drasticæ, cum partes regulinæ ope salis ammoniaci reclusæ sint, & parte phlogisti privatæ; præterea pars aliqua sulphuris sublimatione avolat: iidem flores aqua eloti, teste *Meudero*, sistunt *Tincturam ♁ii siccam Grammanni*, de qua nullum judicium feram, cum ejus natura mihi nondum satis liquet.

6. Flo-

6. Flores Antimonii Vitriolati, ſ. *nobilis antidotus Lyſipyretos*, ſ. *febriſugum certiſſimum.* Florum ♁ii cum ſale ammoniaco ſublimatorum p. iv, ſulphuris communis p. ii, colcotharis vitrioli p. xii. ſimul ſublimentur. Hi flores ob majorem ſulphuris portionem præcedentibus mitiores ſunt, ſimulque virtuti Martis nupti.

7. Pulvis Alterans Plumeri. Sulphuris ♁ii aurati & Mercurii dulcis p. æ. terantur usque dum fiat pulvis ſubtiliſſimus. Huc quoque pertinent *Pilulæ alterantes ejusdem*, *Pilulæ mercuriales Piederit*, multaque alia ex ſulphure ♁ii aurato & Mercurio dulci conflata remedia, de quibus practicos monitos eſſe velim, ne hæc diu in officinis ſervata ægrotis propinent; ejusmodi enim præparata, ut experientia docet, ſucceſſu temporis vim draſticam acquirunt, cujus ratio ex acidi ſalis actione in partes regulinas deducenda eſſe videtur.

CLASSIS QUARTA.

PSEUDOSTIBIATA.

Dicuntur præparata diverſæ indolis ab ♁io nomen ſortita, ad quæ obtinenda adhibitum quidem fuit ♁, cujus tamen vel nihil præparatum ingreditur, vel ſaltem adeo exigua ejus portiuncula, ut inde nulla ſalutaris actio in corpus humanum expectari poſſit. In hu-

jus claſſis diſtributione ordinem alphabeticum ſequamur, quo facilius lectores deſiderata inveniant; cujus vero ſint naturæ, ſi id non ſponte liquet, ad finem ſingulorum adjicietur.

1. Acetum Antimonii B. V. ſub hoc antiqui intellexerunt liquorem e minera ♁ii ſine ullo additamento per deſtillationem ſ. a. elicitum. Ignis nihil aliud ex ♁io expellere poteſt, quam ſpiritum ſulphuris, id eſt, acidum vitrioli volatile.

2. Antidotus Soaephilos *Quercetani.* Floribus ♁ii compoſitis atque edulcoratis ſuperfunde acetum deſtillatum, quod, digeſtione peracta, abſtrahitur & inſpiſſatur, dein ex inſpiſſato ope aquæ vitæ coralliorum tincturam extrahe, quæ denique igni fortiori ex retorta iterum iterumque abſtrahenda eſt, donec inſtar olei rubicundi prodeat. *Schroederus, Baſilii Valentini* comentator, putat: aquam vitæ coralliorum eſſe ſpiritum vini in coralliis regeneratum, huncque obtineri dicit, ſi corallia aceto vini ſolvantur, & dein ex retorta deſtillentur. Ipſum diſtillatum eſt ſpiritus vini partes oleoſas e coralliis præparatis extractas continens.

3. Aqua Antiepileptica *Quercetani.* Ex croco metallorum cum micis panis per ſe deſtilletur ſpiritus, qui non alius eſſe poteſt, quam ſpiritus panis acidulus empyreumaticus, antimonialis nihil ſecum elevare valens.

4. Aqua

4. Aqua Ophthalmica Antimonialis. Ad hanc parandam crocus metallorum aqua deſtillata infundatur. Crocus vero metallorum ab aqua pura non ſolvitur, ſed trituratione ſubtili aliquatenus per eam diffundi poteſt.

5. Aqua Stimmi Sulphurea, ſ. *Clyſſus ♁ii.* ♁ii crudi, nitri & ſulphuris p. æ. miſce & in retortam tubulatam ignitam ſenſim injice, ſpiritumque in recipiente, cui aqua ineſt, excipe. Prodit inde Clyſſus ſulphuris, ſcilicet mixtura ſpiritus nitri dilutiſſimi & ſpiritus ſulphuris, aut vitrioli volatilis.

6. Aqua Stimmi Tartarea, paratur ex ♁ii crudi, tartari crudi & ſalis communis partibus æq. eodem modo ac Clyſſus ♁ii. Nihil aliud inde prodit, quam ſpiritus tartari, niſi ſal commune inquinatum fuerit calce ſalita, tum quidem portiuncula butyri ♁ii obtinebitur.

7. Balsamus Antimonii Sennerti. ♁ii crudi lib. ii, alkali vegetabilis fixi lib. ß. nitri unc. iv. miſce, dein igni forti ut fluant cura, poſt fluxionem effunde in tabulam lapideam. Huic maſſæ pulveriſatæ admiſce calcis vivæ unc. iii, eamdemque, ſpiritu terebinthinæ ad eminentiam quatuor digitorum affuſo, digere donec liquor rubro tingatur colore; poſtea adde ſilices contuſos ad ſpiſſitudinem mellis & deſtilla; quamprimum autem guttæ flavæ apparent, muta reci-

 pien-

pientem, & auge ignem, ſic exſtillabit oleum rubrum. Eſt oleum terebinthinæ empyreumaticum; deſtillatio autem incongrua eſt: ſola digeſtio cum ſpiritu terebinthinæ, absque pulvere ſilicum ſufficit ad ſulphur hepatis ♁ii ſolvendum & in ſaponem ſtibio-terebinthinatum redigendum.

8. BALSAMUS, ſ. TINCTURA REGULI ANTIMONII *Schroederi.* Pulvis ♁ii q. v. cum ſpiritus terebinthinæ ſ. q. digeritur & abſtrahitur, dein affunditur ſpiritus vini & extrahitur tinctura. Huic nullæ particulæ ineſſe poſſunt.

9. BALSAMUS SULPHURIS ANTIMONII *Zwoelferi.* Sulphuris e cinnabari ♁ii, & ſalis tartari p. æ. miſce & funde, dein cum oleo terebinthinæ ad ſolutionem digere. A balſamo ſulphuris terebinthinato in eo tantum differt, quod loco ſulphuris communis noſtro præparato inſit hepar ſulphuris.

10. BALSAMUS VITÆ *Baſilii.* ♁io crudo pulveriſato affunde acetum deſtillatum, digere, extrahe & cola; reſiduo denique, ad ſiccitatem abſtracto, affunde ſpiritum vini, iterumque abſtrahe, ut obtineatur tinctura. Vires in aceto & reſiduo, non in hac tinctura quærendæ ſunt.

11. CINNABARIS ANTIMONII, *ſulphur minerale, Bezoar rubrum,* ♁ *rubrum ſudoriferum, Butyri* ♁*ii parer-*

parergon, f. *Flores* ♁*ii*, obtinetur per ſublimationem e reſiduo, poſt deſtillationem butyri ♁ii, ſi nimirum illud præparatur ex ♁ii p. I. & mercurii ſublimati corroſivi p. II. Hæc autem cinnabaris, per iteratam ſublimationem ab acido ſalis aliisque ſordibus purgata, nihil reguli continet, & a cinnabari artificiali e mercurio & ſulphure vulgari nullatenus differt. Sulphur enim in antimonio eſt ſulphur commune. Hinc vires hujus cinnabaris a viribus cinnabaris vulgaris differre nequeunt.

12. Infusio Antimonii crudi. ♁ii crudi pulveriſati unc. ß. cum aquæ deſtillatæ vel vini unc. III. per nyсthemeron digeritur. Virtutes ♁ii ope aquæ extrahere idem eſt atque æthiopem lavare: Vinum autem, digeſtione diutius protracta, levem emeſin in ſenſibilioribus excitabit ſubjectis.

13. Infusio Croci Metallorum f. *Aqua benedicta Quercetani*. Croci metallorum unciæ I. infunde aquæ cardui benedicti lib. II, aquæ cinnamomi unc. ß. macera per triduum & liquorem tranſcola. Nullius frugis eſt hæcce infuſio, niſi aquæ adhibitæ vinoſæ fuerint.

14. Liquor e sale vitri Antimonii. Vitrum ♁ii tritum ovorum albumini, ad durietiem cocto, aut rapis excavatis incluſum in cella deliqueſcendi gratia reponitur. Abſurdum ſane conamen; nam li-

quor non tam e vitro ♂ii, quam ex albumine vel rapis proveniet.

15. Manna Antimonii cum tinctura ex ♂io crudo, de qua ſuo loco, convenit.

16. Oleum Antimonii Compositum B. V. ♂ii crudi, ſulphuris communis ana p. ii, ſalis ammoniaci p. i, calcis vivæ p. iv. ſeorſim pulveriſata miſce & in retortam ingere, ex qua primum leni, dein fortiori igne deſtillatur oleum. Eſt ſulphur in alkali volatili ſolutum, quod parum aut nihil a *ſpiritu fumante Beguini* differt.

17. Oleum Antimonii Febrifugum et Antipleuriticum. Regulus ♂ii per ſe calcinatus in acido vitrioli (quoad fieri poteſt) ſolvitur, ſolutio filtrata inſpiſſatur, & ope ſpiritus vini inde deſtillatur oleum, per ignorantiam ita nuncupatum. Si loco abſtractionis tantum inſtitueretur extractio, ut veterum nonnullis placuit, tinctura prodiret acido-ſpirituoſa; deſtillatus vero liquor eſt ſpiritus vitrioli dulcis.

18. Oleum s. Liquor Antimonii Mellitus. ♂ii crudi lib. i, mellis optimi lib. iii. bulliant ſimul, moveanturque ſpatula, usque dum ſubſtantia aquoſa mellis evaporaverit, & remanſerit materia quædam nigra, hanc deſtilla gradatim recipiendo liquorem in excipulo amplo. Liquor prodiens, quo antiqui uſi ſunt ad ulcera

ulcera ſordida mundificanda, eſt acidulato empyreumaticus, ne quidem ipſi melli virtute æquiparandus.

19. Oleum Animonii Saccharatum *B. V.* Vitro ℥ii affunde ſuccum uvarum immaturarum, digere per aliquot dies, deinde ſucco ad ſiccitatem abſtracto admiſce ſacchari p. æ. cum modico aceti, deſtilla per retortam gradatim, tandem igne fortiſſimo, ut prodeat oleum rubicundum, cum ſpiritu vini exaltandum. Nihil aliud eſt quam liquor ſpirituoſo & ſaccharato empyreumaticus: ſi vero ſuccus uvarum, digeſtione peracta, non abſtraheretur, ſed ſolummodo decantatus cum ſaccharo miſceretur, liquor foret ſaccharato-acidulatus, vi emetica gaudens.

20. Aliud ex Antimonio crudo B. V. ♁ crudum & ſaccharum miſcentur & per ſe diſtillantur. Liquor prodiens eſt ſpiritus ſacchari impurus.

21. Oleum Antimonii Saccharatum *Beguini* ex iisdem, ac præcedens, præparatur ingredientibus, ſuperaddito alumine uſto, quo acidum ſacchari facilius expellatur.

22. Oleum Antimonii Saccharatum *Fauſtii.* Croci metallorum, ſacchari ana p. ix, acidi vitrioli diluti p. ii, ſpiritus vini p. *ß*. miſceantur & per hebdomadem digeſta igni forti ex retorta deſtillantur. Spiritus elicitus eſt ſaccharato-acidulatus.

23. Oleum Antimonii Saccharatum *Sennerti.* ♁ii crudi p. viii, ſulphuris p. i. miſce & deflagrato ſulphure funde; maſſam fuſam cum aceto deſtillato extrahe, remanentiæ dein partibus iii. adde ſacchari p. i, & ſpiritus vini p. ii; omnia denique deſtillationi ſubjice, & liquorem deſtillatum ad quartam circiter partem evapora. Si in fine non nimius adhibeatur ignis, ſpiritus vini exigua portione e reſiduo extracta maritatus prodibit: jam vero liquor elicitus eſt ſaccharato-empyreumaticus.

24. Oleum Antimonii Saccharatum *Quercetani* ſ. *Antidotus Panæretos.* E minera ♁ii & ſaccharo ſ. a. paratur ſyrupus, igni dein forti ex retorta deſtillandus. Prodit ſpiritus ſacchari & denique oleum ejus empyreumaticum, nonnihil ſulphuris ſecum evehens.

25. Rubinus Antimonii Mercurialis *Clodii.* Stibii & tartari crudi p. æ. funduntur, ut fiat hepar ♁ii, hujus maſſæ p. ii. cum mercurii vivi p. i. & acidi vitrioli concentrati p. ii. mixtæ leni calore ad ſiccitatem digeruntur. Deinde ope alcohol vini extrahe tincturam *y*), quæ decantata ad mellis conſiſtentiam inſpiſſatur. Sic, dicit auctor, habebis materiam, quæ frigori expoſita indureſcit in lapidem inſtar Rubini.

26. Sa-

y) Eſt tinctura alkalina; in reſiduo autem remanet turpethum minerale cum parte regulino-ſulphureâ.

26. Sapo Chemicus z) ſ. *Tinctura alkalina Veneris & ♁ii juniperina Dippelii.* E cupri p. I, ♁ii crudi p. II. & alkali vegetabilis fixi p. IV. fuſione paratur hepar adhuc calidum terendum, huic calido ſuperfunde 3 partes olei juniperini, illudque trituratione diuturna hepati bene incorporetur: tum adde p. 20 ſpiritus vini rectificatiſſimi & miſcelam digeſtioni per 8 dies committe, deinde tinctura decantetur. Reſiduo denovo affundatur ſpiritus, iterumque decantetur tinctura, hæc cohobatio tamdiu repetenda eſt, quamdiu ſpiritus peregrino tingatur colore. De mixtis hiſce tincturis ſuperfluus abſtrahatur ſpiritus, donec ſaturatiſſimus reſtet liquor, cui addatur balſamus peruvianus pro uſu interno, vel ſapo venetianus pro uſu externo. Huic præparato nullæ inſunt particulæ regulinæ, niſi ſpiritum adhibueris peraquoſum (ut in præparando ſulphure ♁ii liquido) at tum ſimul aderunt particulæ cupreæ, quibus illud redditur noxium.

27. Sal Emetico-Catharticum *Meuderi* a). Ex hepate ♁ii, per fuſionem ex anatica portione ſalis tartari & ♁ii parato, poſt ſeceſſionem Kermes mineralis ope aceti deſtillati obtinetur ſal colore albo, qui etiamſi aëri expoſitus deliqueſcat, nulla tamen, ipſo

 auctore

z) Conf. vitæ anim. morb. & med. auctore *Chr. Democrito.* Lugd. Batav. 1711 p. 93.

a) l. c. p. 42.

auctore fatente, indicia alkalinæ naturæ monstrat: nec mirum; nam hicce sal est terra foliata tartari, & convenit cum *Terra foliata tartari ♁iata Lehmanni b*), quæ obtinetur, si lixivium, post sulphuris ♁ii aurati præcipitationem per acetum remanens, evaporetur.

28. Spiritus Reguli Antimonii. Per sublimationes repetitas regulus ♁ii ex opinione veterum fixior reddendus est; quo facto in loco humido ad deliquescendum reponitur: deliquium destillationi subjicitur, ut obtineatur spiritus. Est operatio in musæo a chemiæ imperito concepta, in praxi nullum promittens successum.

29. Sulphur Antimonii Auratum Liquidum s. *Tinctura saponata Jacobi c*). Hæc tinctura maxime convenit cum *Tinctura saponata Schultzii d*). Hic saponem venet. in lixivio caustico solvit, & solutionem ad siccitatem evaporavit: hujus massæ uncias ii. solvit in lib. i. alcohol vini, cum hac tandem solutione e scoriis reguli martialis simplicis extraxit tincturam,

b) Vide apud cl. *Hagen* l. c. §. 557.

c) *Christianus Jacobus* primus hujus tincturæ mentionem fecit in Act. Acad. Elect. Mogunt. 1757. Conf. & *Joh. E. Theoph. Guericke* dissertationem, Erfordiæ 1776.

d) Vide ejus prælectiones in dispensatorium Brandenb. edit. 2da. Norinb. 1753 p. 634.

ram, quæ ab illa Jacobiana non indole, ſed methodo præparandi parum differt; *Jacobus* enim e ſcoriis jam nominatis cum alkali paravit lixivium forte, illudque cum olei amygdalarum ſ. q. ad conſiſtentiam ſaponis coxit: huic maſſæ affudit tincturæ ♁ii acris p. III. vel IV, &, digeſtione peracta, extraxit tincturam. Ille autem *Jacobus* in ſcriptis ſuis aliquid de laude tincturæ Schultzii detrahere conatur, cum hæc ſulphuris ♁ii nihil contineat, quod tamen ſuæ tincturæ ineſſe perhibet. Verum prius eſt, ſed non poſterius, niſi ſpiritum adhibuiſſet nondum rectificatum. At genuinum ſulphur ♁ii auratum liquidum obtinetur ſequenti methodo, quam commendavit cl. *Wiegleb*. Stibii unc. II. cum ſulphuris comm. unc. I. trituratione mixtæ in vaſe figulino vitreato coquantur cum lixivio cauſtico, donec perfecta fiat ſolutio; ſolutioni filtratæ adjiciantur olei amygdalarum vel olivarum unc. VI; mixturam leni igne ad conſiſtentiam ſaponis evapora. Huic ſaponi ♁iali ſpiritus frumenti peraquoſi unc. 24 ſuperfunde, & tandem debita digeſtione extrahe tincturam, quæ ſulphur ♁ii auratum in ſe ſolutum tenet; nam adjecto acido ſulphur ♁ii ſtatim ex illa præcipitatur.

30. Tinctura Antimonii Acris. In genere ex reguli ♁ii p. I. cum multivariis proportionibus nitri, ab una nempe parte usque ad octo per fuſionem, & dein per extractionem ope alcohol parari ſolet. Hodie omnibus chemiæ peritis conſtat, hanc eſſe meram

tin-

tincturam ſalis alkali cauſtici *e*), uti ſunt tinctura ſalis tartari aliæque; nitrum enim, per detonationem & calcinationem in alkali cauſticum mutatum, nullum in regulo invenit ſulphur, quocum hepar efficiat; quæ tamen heic unica foret via regulini quid ſolvendi, hinc alcohol vini nihil ſolvit, præter alkali cauſticum, atque ad hoc optime parandum neceſſario adſit baſis quædam fixa metallica. Per experimenta enim ſatis evictum eſt, neque nitrum, neque alkali fixum ſolum per ſe vehementiorem ignis gradum diu ſuſtinere, quin per crucibulum effluant. Hanc baſin pro uſu medico præprimis ſuppeditat regulus ♁ii martialis, quod cl. *Dehne* luculentius demonſtravit, quare hujus methodum omnium inſtar exponam *f*). Reguli ♁ii martialis pulveriſati unc. IV. cum unc. VIII. nitri depurati ſicci in crucibulo ſatis capaci ſimul fundantur, poſt horam iterum nitri unc. IV. fluenti maſſæ adjiciantur, idque bis amplius cujusvis horæ ſpatio præterlapſo, adaugendo ſimul ignem, repetitur, ita ut ad reguli ♁ii p. I. accedant nitri p. V. & tota maſſa per horas IV. in igne fluens teneatur. Hoc facto illa in mortarium ferreum calefactum effunditur, ruditer pulve- ſatur

e) Hujus ſententiæ ſunt hodie omnes Chemici, & dudum fuerunt *Hoffmann*, *Meuder*, *Schultze*, *Lavater* & alii.

f) Diſſertatio medica de præparatione tincturæ ♁ii acris concentratæ. Auctore *J. Ch. Conrad. Dehne.* Helmſtad. 1776. 4. §. XVI. Experim. IX. ſeqq.

latur & adhuc calida phiolæ, cui ineſt ſpiritus vini rectificatiſſimi lib. 1, ſenſim & caute injicitur, & miſcela, ſub mixtione lacteſcens, digeſtioni per aliquot dies traditur, quæ inde colorem ruberrimum accipit. Decantata prima tinctura, reſiduo rurſus libra una vel altera alcohol vini affundi, & plus minusve concentrata inde tinctura extrahi poteſt.

31. Tinctura Antimonii Alkalina ſ. Tartarisata. Varii hujus præparandæ modi exſtant; omnes tamen hûc redeunt, ut ♁ crudum cum alkali vegetabilis fixi p. II. vel III. fundatur & calcinetur; dein ope vini alcohol extrahatur tinctura. Hæc recens parata, ob hepar ſulphuris ſub fuſione ortum, & ſubſtantiæ regulinæ ſolvendæ idoneum, exiguam quidem portionem ſulphuris aurati continet, quæ tamen ſucceſſu temporis ſponte exinde ſeparatur, niſi pro ſpiritu vini rectificatiſſimo ad extractionem adhibueris ſpiritum frumenti ſemel rectificatum; tum obtinetur tinctura, minus quidem cauſtica, ſed particulis ſtibiato ſulphureis magis ſaturata; ſiquidem ſpiritus vini ſemel rectificatus majorem quam rectificatiſſimus continet aquæ quantitatem, quæ hepatis ſulphuris ſolvens eſt præcipuum.

32. Tinctura Antimonii Genuina Mangoldi *g*). Sulphuris ♁ii aurati unc. ß. cum tincturæ tartari,

g) Deſſen chem. Erfahr. u. Vorth. Frankf. & Leipzig 1749 p. 49.

tari, vel tinčturæ ♁ii acris, vel etiam tinčturæ metallorum unc. IV. per hebdomadem ſub frequenti agitatione digeritur. Auctor hanc tincturam ſimilem illi eſſe autumat, quam invenit *Abrah. Vater h*); hoc quidem non negandum eſt; utrique tamen nihil ineſt regulini, probante id cl. *Bucholtz* ſequenti experimento: ſumſit nempe ſulphuris ♁ii aurati unc. I. terendo in mortario vitreo ſenſim addidit tincturæ ♁ii acris unc. XII; ſub continua trituratione ſulphur auratum colorem nigreſcentem induit, ſimulque ſubſtantiam reſinæ haud diſſimilem exhibuit. Hanc mixturam in retortam ingeſſit & digeſtioni commiſit, ſpiritumque dein ad dimidiam partem abſtraxit. Quod in retorta remanſit, ſapore minus acri, quam antea gaudebat *i*); reſidui autem in filtro ſulphuris aurati pondus nihil fere diminutum eſſe deprehendit. Liquet inde tincturam reguliui nihil continere. Ad ſulphur in filtro ſuperſtes edulcorandum, huic infudit aquam calidam, cujus ope totum ſulphur, ſesquidrachma excepta, ſolvebatur. Hæc ſolutio ſulphuris ♁ii aquoſa, colore ex fuſco rubro & ſapore amariſſimo erat prædita. Hanc ſolutionem voco *Tincturam ſulphuris ♁ii aquoſam Bucholtzii* quæ adeoque pertinet ad præparata regulino-ſulphurea. Totum huncce proceſſum eodem cum ſuc-

h) Progr. de tinct. ♁ii antehac invent. virt. & effic. Viteb. 1749.

i) Procul dubio alkali cauſticum particulis ſulphureis involutum, cauſticitatem aliquatenus amiſit.

ſucceſſu repetii, eum in finem, ut viderem, numne tincturæ alkalinæ aptæ forent diſſolvendæ portioni ſulphuris aurati; eventus autem contrarium probavit.

33. Tinctura Antimonii nigra, *ſive mineralis amara Gmelini.* Pharmacopola quidam Norinbergenſis, *Dietrich*, primus hujus tincturæ mentionem fecit, *k*) ejus autem, exactam deſcriptionem non dedit, ſed illam tantummodo e regulo ♁ii medicinali parari jubet; quare cl. *Gmelin l*) & *Model m*) qui modum conficiendi ſecundum experimenta propria uberius expoſuerunt, pro hujus tincturæ auctoribus habendi ſunt. Illorum methodus hæc eſt. Ex ♁ii crudi unc. iv. cum nitri unc. iß. ſ. a. paretur regulus antimonii medicinalis. Huic pulveriſato addantur lixivii alkalini ſaturatiſſimi unc. iv. vel viii, totumque digeſtioni committitur. Cum hâc maſſa, per digeſtionem paululum inſpiſſata, periculum inſtituitur, num alcohol vini ipſi adfuſum inde colorem obtineat; quod ſi contingat, maſſæ adhuc calidæ, in cucurbitam immiſſæ, inſtillantur ſucceſſive alccohol vini unc. viii. vel xvi, vas ſubinde commovendo. Quo facto intra ſpatium dimidæ horæ obtinetur

k) Vid. Commerc. litter. Norib. 1731 p. 133.

l) *Phil. Fr. Gmelin* diſſ. de tincturis ♁ii minus uſitatis. Tubing. 1795 §. 7. ſeqq.

m) *Model* Chem. Nebenſtunden. Petersburg. 1762 p. 169. ſeqq.

tinetur tinctura *n*). In præparatione hujus tincturæ ♁ crud. cum nitro mixtum ſueceſſive in crucibulum ignitum injiciatur, neque nova portio miſcelæ ſuperaddatur, antequam prior deflagrata fuerit, interque ſingulas ingeſtiones crucibulum claudatur: tota ſic deflagrata miſcela, ignis augetur, & iteratis vicibus ope ſtili ferrei tentatur, num huic ſtilo maſſæ fluenti imiſſo adhæreant flores ex brunno flavi; quod ſi fiat, maſſa e crucibulo extrahitur & in mortario ferreo calefacto in pulverem redigitur, qui dein cum lixivio alkalino & alcohol vini præſcripto modo tractatur. Ita ſcilicet regulus medicinalis parandus eſt, ut obtineatur tinctura colore nigerrimo, & ſapore amaricante gaudens. Alcoholis vini bonitas cognoſcitur, ſi alkali tartari ipſi injectum, in eo non ſolvitur.

34. Tinctura Antimonii Thedenii *o*). Pulveriſatum hepar ♁ii, per fuſionem ♁ii crudi p. I. cum ſalis alkali p. III. paratum, ſaturatur ſ. q. aceti vini per congelationem concentrati. Mixtura hæc ſaturata poſt plenariam evaporationem cum alcohol vini p. V. vel VI. diluitur. Spiritus iterum abſtrahitur, & ali-

n) de qua vid. plura in Macq. chem. Wörterbuch 5 Th. p. 326.

o) Vid. deſſen neue Bemerk. & Erfahr. zur Bereicherung der Wundarzen. & Arzen. Gel. Berl. 1782. T. II. p. 84 ſeqq.

aliquoties *p*) cohobatur. Spiritus denique affuſus per tres menſes cum maſſa digeritur, & tinctura inde orta filtratur. Cl. *Thedenius* & poſt illum cl. *Gmelin* in peculiari tractatu *q*) hanc tincturam particulas regulino-ſulphureas continere contendunt, ſed alii bene multi, inter quos cl. *Wiegleb*, contrarium perhibent. Neque cauſa, cur huic nihil ♁ii inſit, illum latere poteſt, qui proceſſum, utcunque laborioſum, animo perpenderit. Hepar enim ♁ii cum aceto perfecte ſaturatum deponit & ſulphur & regulum, & alkali cum aceto connubium iniens terram foliatam tartari conſtituit, quæ quidem in alcohol vini ſolubilis eſt, ſed neque ſulphur, neque regulus, adeoque nec utrumque, in ſpiritu vini ſolvi poteſt, niſi antea ſulphur cum alkali & oleo in ſaponem quaſi fuerit redactum, quod tum partem metallicam ſecum recipit. Aſt forſan nonnulli aliquid exſpectant a tredecies repetita cohobatione ſpiritus; nam ſic judicavit *Baſilius r*), quem *Thedenius* fideliter ſecutus eſt: ſed repetatur ſexcenties, & ſpiritus vini nihil aliud efficiet, quam ut terram foliatam tartari ſolvat, quod vel prima vice facere

re

p) Numerum incertum pro certo poſui, partim, quia repetitas cohobationes hic inutiles cenſeo, partim quum ab autoribus tam incerti ponantur numeri: ut ter, novies, tredecies &c.

q) Vid. Chem. Annalen 1. B. p. 101 — 134.

r) *Baſil. Valentin.* Chem. Schriften. Hamb. 1717 p. 457.

re valuit. Ejusmodi vero tincturam non ſolum particulis regulino-ſulphureis præditam, verum etiam breviori tempore obtinere licet; ſi dimidiæ tantum parti hepatis ♁ii cum aceto ſaturati, & dein evaporati adjiciatur altera dimidia pars haud mutata: & ſi loco alcohol vini, adhibeatur ſpiritus vini ſemel rectificatus: vel etiam, ſi juxta mentem *Leonhardi* & *Hartwich* ſpiritus vini, terra foliata tartari imbutus, hepati ♁ii adhuc calido & pulveriſato ſuperfundatur, & per aliquot dies leni igne digeratur, tum obtinetur tinctura particulis regulino-ſulphureis una cum terra foliata tartari prædita.

35. Tinctura Antimonii ex Vitro Antimonii Solari. Vitri ♁ii p. II, auri p. I. funde ſimul & cum aceto deſtillato extrahe tincturam, eamque ad ſiccitatem abſtrahe. Deinde maſſæ affunde ſpiritum vini & igne forti abſtrahatur tinctura. Eſt ſpiritus paululum dulcificatus, at impurus. Vitrum & aurum in reſiduo remanent. Cum hac tinctura conveniunt *Tinctura ex ♁io crudo*, *Tinctura ex ♁io rubeo fixo*, & *Alexiterium ♁ii.*

36. Tinctura ex Antimonio Tartarisato. ♁ii crudi & tartari crudi p. æ. mixtæ funduntur: maſſa fuſa & pulveriſata ope alcohol vini extrahitur. Eſt tinctura alkalina & parum cauſtica. Differt quoad præparationem a tinctura ♁ii tartariſata Pharm. Danic.

37. Tin-

37. TINCTURA EX FLORIBUS REGULI MARTIALIS ſ. *Antidotus Iſochryſos.* Præcipitati & calcinati flores reguli martialis aceto deſtillato philoſophico (i. e. acetum ex ærugine deſtillatum) extrahuntur, extractio ad ſiccitatem abſtracta per aliquot horas calcinatur, ex qua ſpiritu juniperi extrahitur tinctura rubicunda. Extractio prima, antequam ſpiritus juniperi additus fuerit, vi pollet emetica; niſi acidum aceti in calcinatione abigeretur, ſpiritus juniperi ejus adjumento tincturam aliquam, ſed incertarum virium, extrahere valeret.

38. TINCTURA EX OLEO ANTIMONII SACCHARATO. Oleum ♁ii ſaccharatum *Baſilii* triplo vel quadruplo aceti deſtillati infuſum & digeſtum extrahatur, ut prodeat tinctura rubicunda. Eſt liquor ſaccharino-acidulatus.

39. TINCTURA FLORUM ANTIMONII ſ. *Lilium Paracelſi s*). ♁ii crudi & ſalis amoniaci p. æ. ſublima, flores bene edulcoratos in vaſe clauſo ad rubedinem calcina, dein cum ſpiritu vini extrahe tincturam, quæ ad oleoſitatem usque abſtrahitur.

40. TINCTURA NEPHRITICA *Amelongii.* ♁ii crudi, nitri, tartari crudi & ſilicis p. æ. pulveriſatas miſce, & retortæ tubulatæ ignitæ ſenſim ingere. Spiritus exinde elicitus eſt clyſſus nitri & ſulphuris perexigui uſus.

41. TIN-

s) Datur & aliud *Lilium Paracelſi* tinctura nempe metallorum, quæ mere alkalina eſt. Vid. ſuo loco.

41. TINCTURA REGULI MARTIALIS. Calx reguli martialis solvitur in spiritu salis, & destillatur, prodibit inde oleum vel butyrum ♁ii quod cum spiritu vini mixtum digeritur, & spiritus inde abstrahitur. Est spiritus salis dulcis odore alliaceo præditus, quem tamen prævia additione testæ ostrearum præcavere licet.

42. TINCTURA SULPHURIS ANTIMONII AURATI: Ex sulphure ♁ii aurato ope alcohol vini extrahitur liquor, ad spissitudinem mellis dein inspissandus. Valde debilis hoc modo obtinetur tinctura sulphurea cui nihil regulini inest. Vid. not. n. 32.

43. TINCTURA SULPHURIS REGULI JOVIALIS s. *Antidotus soterios Quercetani.* Hæc licet diverso a præcedente modo præparatur, nihil tamen ab hac differt; superfluum itaque foret tædiosam ejus præparationem heic exposuisse.

44. TINCTURA VITRIOLI vel *Crystallorum antimonii.* Solutio reguli in acido vitrioli aqua diluitur multa, ita quidem præcipitabitur pulvis albus, cui post præviam calcinationem infunditur acetum destillatum, quo abstracto ex residuo ope alcohol vini extrahitur tinctura. Extractum acetosum emeticam exercebit virtutem. Quod vero alcohol vini mediante acido aceti residuo efficacem tincturam reguli ♁ii extrahere non valeat, crisis tincturæ *Thedenianæ* monstravit.

45. TIN-

45. Tinctura Antimonii ex Minera *B. V.* Mineram ♁ii cum aceto proprio *t*) extrahe, decanta atque acetum abſtrahe. Reſiduum extrahe cum ſpiritu vini optimo, decanta & rejectis fæcibus circulationi expone. Si hanc tincturam per menſem unum alterumve circulatam deſtillaveris, conſequeris oleum ſeu eſſentiam ♁ii, omnium fere morborum panaceam, ex qua lapis ignis paratur. Hæc ſunt verba Baſilii; panacea autem laudata nihil aliud eſt, quam ſpiritus vini ſpiritu ſulphuris imprægnatus.

*　　*　　*

Medicamentorum ♁ialium farragine hactenus expoſita, ſupereſt ut efficaciæ eorundem in corpore humano habeator ratio; quod quidem negotium, quo facilius ſuccedat, ſelectus ejusmodi medicaminum ♁ialium habendus erit, quorum virtutem e partibus conſtitutivis tutius eruere & cautis experimentis confirmare licet: omnium enim & ſingulorum efficaciam in corpore humano fideliter per experimenta determinare neque utile foret, neque vita unius medici huic operi ſufficeret. Quamprimum itaque deſiderata quædam tentamina huc pertinentia abſolverim, ſelectum medicaminum ſtibiatorum faciam, eorumque in corpore humano operationis, relationisque ad alia medicamenta ſocia, nec non cautelas inde obſervandas in ſupplemento hujus diſſertationis expoſiturus ſum.

t) Vid. acetum ♁ii, quod alii majori cum ſucceſſu per exſtinctionem mineræ ignitæ in aqua parant.

Errores typographici.

Pag. 3	Lin. 13	lege non exſerit.
— 7	— 17	— forma naturæ conſentanea,
— 8	— 12	— 8000
— 9	— 5	— ♁
— -	— 21	— cum
— 10	— 17	— *Kleinii*
— -	— 23	— Cum
— 13	— 8	— haud
— 15	— 7	— ſoluta
— 17	— 18	— edulcoratur
— 20	— 17	— EMETICUM
— 23	— 19	— illæ
— 27	— 20	— menſtrui
— 28	— 3	— uſti
— -	— 23	— Eadem
— 30	— 14	— VITRIOLATUM
— 31	— 18	— doſi
— 32	— 3	— formam
— -	— 17	— Reguli ♁ii parti 1
— 33	— 17	— β. SAL REGULINUM NITRATUM.
— 34	— 23	— formula
— 35	— 19	— diſtinguunt,
— 40	— 10	— alios
— 44	— 27	— horas
— 47	— 24	— licebit
— 53	— 16	— Vehens
— 55	— 25	— uſi
— 56	— 25	— adamuſſim
— 57	— 3	— augetur
— 59	— 21	— addiderunt
— 60	— 19	— adhæreat
— 62	— 25	— uſi
— 64	— 23	— ſalis
— 66	— 17	— Commentator
— 68	— 10	— particulæ regulinæ
— 69	— 24	— duritiem
— 71	— 3	— ANTIMONII
— 79	— 20	— alcohol
— -	— 25	— 1759